

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT RYNKU PRACY

AGENCJE ZATRUDNIENIA
2010 r.

Warszawa, 2011 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Regulacje prawne obowiązujące w 2010 r.	4
3. Działalność agencji zatrudnienia w 2010 r.	9
3.1. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej	13
3.2. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	16
3.3. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej	18
3.4. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie doradztwa personalnego	23
3.5. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie poradnictwa zawodowego	24
4. Zbiorcze wyniki z działalności agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w latach 2003 – 2010.	26
5. Informacja o dokonanych przez marszałków województw odmowach wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, wykreśleniach z rejestru oraz przeprowadzonych kontrolach agencji zatrudnienia.	27
6. Informacja o zagranicznych podmiotach z UE/EOG świadczących usługi agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.	28
7. Przestrzeganie przez agencje zatrudnienia przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – informacja sporządzona na podstawie danych Państwowej Inspekcji Pracy.	30
8. Podsumowanie	32

Załączniki

Załącznik nr 1. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r.	36
Załącznik nr 2. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r.	45
Załącznik nr 3. Kraje, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	51
Załącznik nr 4. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku świadczenia pracy tymczasowej w 2010 r.	53
Załącznik nr 5. Kraje, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały pracowników tymczasowych	61

1. Wstęp

Polskie prawodawstwo dopuszcza obsługę rynku pracy nie tylko przez publiczne służby zatrudnienia (powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy), ale również przez inne instytucje rynku pracy, w tym przez agencje zatrudnienia.

Agencje zatrudnienia są podmiotami wpisanymi do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego oraz pracy tymczasowej.

Działalność agencji zatrudnienia jest, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.), działalnością regulowaną i do jej prowadzenia wymagany jest wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

Dokumentem potwierdzającym wpis do ww. rejestru jest wydawany przez marszałka województwa certyfikat. Wydawany od dnia 1 lutego 2009 r. certyfikat uprawnia do świadczenia jednej, kilku lub wszystkich usług z zakresu: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej.

Rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia jest jawny i ogólnie dostępny na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl.

Agencje zatrudnienia zobligowane zostały przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) do przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku. Szczegółowy zakres informacji określony został w §4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie agencji zatrudnienia.

Marszałkowie województw opracowują zbiorczą informację z województwa, którą następnie przekazują ministrowi właściwemu do spraw pracy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

Niniejsze opracowanie sporządzone zostało na podstawie danych zawartych w rejestrze podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wg stanu na dzień 31.12.2010 r.

Opracowanie to zostało zamieszczone na stronie internetowej www.psz.praca.gov.pl w zakładce „publikacje”.

2. Regulacje prawne obowiązujące w 2010 r.

Podstawy prawne działania agencji zatrudnienia w 2010 r. określały:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) – zwana dalej „ustawą”,
- ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278),
- ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. Nr 166, poz. 1608 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie agencji zatrudnienia (Dz. U. Nr 17, poz. 91).

Regulacje dot. działalności agencji zatrudnienia w 2010 r. – określone w ustawie - obowiązywały w niezmienionym kształcie w odniesieniu do roku 2009.

Ostatnia zmiana przepisów ustawy w zakresie agencji zatrudnienia obowiązujących w 2010 r. została dokonana ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r. Szczegółowy zakres wprowadzonych zmian opisany został w raporcie *Agencje zatrudnienia 2009 r.* – dostępnym na stronie www.psz.praca.gov.pl w zakładce „publikacje”.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy prowadzenie działalności w zakresie agencji zatrudnienia (pośrednictwo pracy, doradztwo personalne, poradnictwo zawodowe oraz praca tymczasowa) jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

Organem prowadzącym ww. rejestr oraz wydającym stosowny certyfikat jest Marszałek Województwa w zakresie swojej właściwości miejscowej. W praktyce procedura rejestracyjna oraz wydawanie certyfikatów odbywa się w Wojewódzkich Urzędach Pracy.

Warunki prowadzenia działalności agencji zatrudnienia

Zgodnie z przepisami ustawy agencja zatrudnienia zobowiązana jest do przestrzegania następujących warunków:

1. Nie może posiadać zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o ile był obowiązany do ich opłacania.
2. Nie może być karana za przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 121 ustawy.
3. Nie może być podmiotem, w stosunku, do którego została otwarta likwidacja lub ogłoszono jego upadłość.

4. Powinna posiadać lokal przeznaczony na biuro agencji zatrudnienia zapewniający poufność prowadzonych rozmów.
5. Powinna posiadać wyposażenie techniczne umożliwiające prowadzenie działalności agencji.
6. Dla obsługi osób korzystających z usług w zakresie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej - zapewnić osoby z wykształceniem minimum średnim. Natomiast dla obsługi osób korzystających z doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego – agencja zatrudnienia ma obowiązek zapewnić osoby z wykształceniem wyższym, których program studiów obejmował przygotowanie w zakresie doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego albo osoby z wykształceniem wyższym, które posiadają, co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku doradcy personalnego lub zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia lub agencjach zatrudnienia.
7. Przetwarzanie danych osobowych przez agencję zatrudnienia powinno odbywać się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.
8. Nie może dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne ani ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
9. Nie może pobierać opłat od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, z wyjątkiem kwot określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy.
10. Ma obowiązek współpracować z organami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku pracy.
11. W dokumentach, ogłoszeniach i ofertach agencja zatrudnienia jest zobowiązana umieszczać numer wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. Oferty pracy do wykonywania pracy tymczasowej powinny być oznaczane, jako „oferty pracy tymczasowej”.
12. Ma obowiązek informowania w odpowiednim terminie o zmianie danych, zawieszeniu albo wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej oraz o zaprzestaniu działalności.
13. Ma obowiązek przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedni.
14. W przypadku świadczenia usługi z zakresu kierowania do pracy za granicą - wypełniać zobowiązanie do zawierania pisemnej umowy z osobą kierowaną do pracy za granicą oraz umowy z pracodawcą zagranicznym (zakresy tych umów określa art. 85 ust. 2 i 3 ustawy).
15. Wypełniać zobowiązanie do przestrzegania międzynarodowych umów, porozumień i programów dotyczących zatrudnienia wiążących Rzeczypospolitą Polskę oraz

obowiązujących w państwie zatrudnienia przepisów o zatrudnieniu oraz przepisów regulujących działalność agencji zatrudnienia.

Przedsiębiorcy zagraniczni z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Przedsiębiorcy zagraniczni z państw UE/EOG, przed rozpoczęciem działalności w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - korzystający ze swobody świadczenia usług - zobowiązani są do złożenia marszałkowi województwa właściwemu dla miejsca świadczenia usług zawiadomienia, zawierającego następujące dane:

1. Nazwę państwa pochodzenia przedsiębiorcy.
2. Oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego siedzibę.
3. Przybliżone miejsce i termin wykonywania usług oraz rodzaj świadczonych usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku, gdy niemożliwe jest określenie podstawowego miejsca wykonywania usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca zagraniczny składa zawiadomienie do marszałka województwa mazowieckiego.

Działalność niewymagająca wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia

Nie wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia świadczenie usług: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego oraz pracy tymczasowej, przez podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy, tj.:

1. Ochotnicze Hufce Pracy
2. Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225).
3. Wspecjalizowane organy wojskowe, o których mowa w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, wykonujące te usługi dla żołnierzy zawodowych zwalnianych i zwolnionych z zawodowej służby wojskowej
4. Przedsiębiorców zagranicznych posiadających uprawnienia i prowadzących zgodnie z prawem działalność w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody świadczenia usług na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi i zamierzających świadczyć te same usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - korzystających ze swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Ponadto nie wymaga wpisu do ww. rejestru:

1. Działalność w zakresie kierowania za granicę do pracodawców zagranicznych własnych pracowników, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.
2. Działalność w zakresie kierowania za granicę do zatrudnienia polegającego na czasowym przyjęciu do rodziny w zamian za określone świadczenia w celu doskonalenia umiejętności językowych lub zawodowych na okres do 2 lat.
3. Działalność w zakresie kierowania do pracy za granicą prowadzona przez organy określone w przepisach o systemie oświaty, kierujące nauczycieli do pracy za granicą w środowiskach polonijnych.
4. Gromadzenie w postaci dokumentu elektronicznego i udostępnianie informacji o wolnych i poszukiwanych miejscach pracy za pośrednictwem systemów teleinformatycznych.
5. Pomoc instytucji szkoleniowych udzielana nieodpłatnie uczestnikom lub absolwentom szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych, polegająca na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje.

Odpłatność za usługi świadczone przez agencje zatrudnienia

Zgodnie z przepisem art. 18a ust. 5 ustawy - zabrania się pobierania od osób, dla których agencja zatrudnienia poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, opłat innych niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy, tj. opłat za: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizen, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów.

Opłaty, o których mowa wyżej mogą być pobierane od osób przez agencje zatrudnienia jedynie z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą – pod warunkiem wyspecyfikowania tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą.

***Odpowiedzialność osób świadczących usługi
w zakresie agencji zatrudnienia za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy***

W przypadku nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia marszałek województwa wykreśla podmiot z rejestru agencji zatrudnienia. Ponadto osobie naruszającej pewne warunki prowadzenia agencji zatrudnienia określone w ustawie, grozi kara grzywny.

Przepis art. 121 ustawy nakłada na osobę prowadzącą agencję zatrudnienia następujące sankcje za wykroczenia przeciwko przepisom tej ustawy:

1. Grzywna nie niższa niż **3.000 zł**

Karze podlega:

- ten, kto bez wymaganego wpisu do rejestru prowadzi działalność w zakresie agencji zatrudnienia;

- ten, kto prowadząc agencję zatrudnienia, od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub której udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, pobiera dodatkowe opłaty, inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy;
- ten, kto prowadząc agencję zatrudnienia, nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową.

2. Grzywna nie niższa niż **4.000 zł**

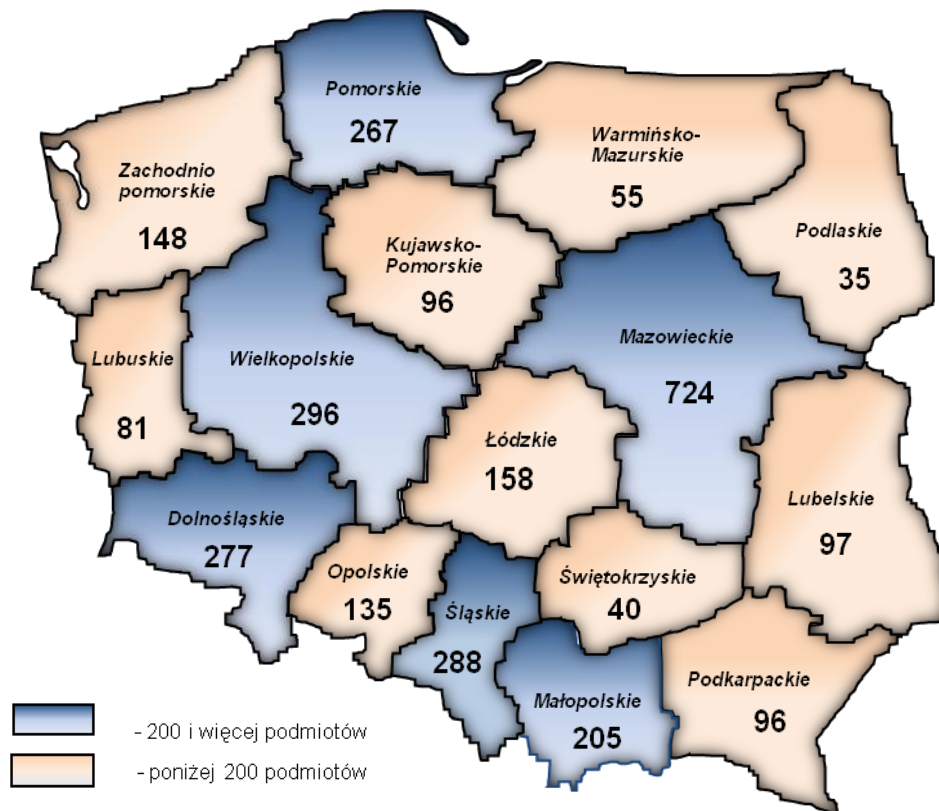
Karze podlega ten, kto kierując osobę do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych nie zawiera z tą osobą umowy.

3. Działalność agencji zatrudnienia w 2010 r.

Na koniec 2010 r. funkcjonowało w kraju **2 998** podmiotów posiadających wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Liczba ta wzrosła o 57 agencje zatrudnienia w stosunku do 2009 r. (2 941).

Kartogram 1. Liczba podmiotów posiadających wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia - wg województw. Stan w dniu 31.12.2010 r.

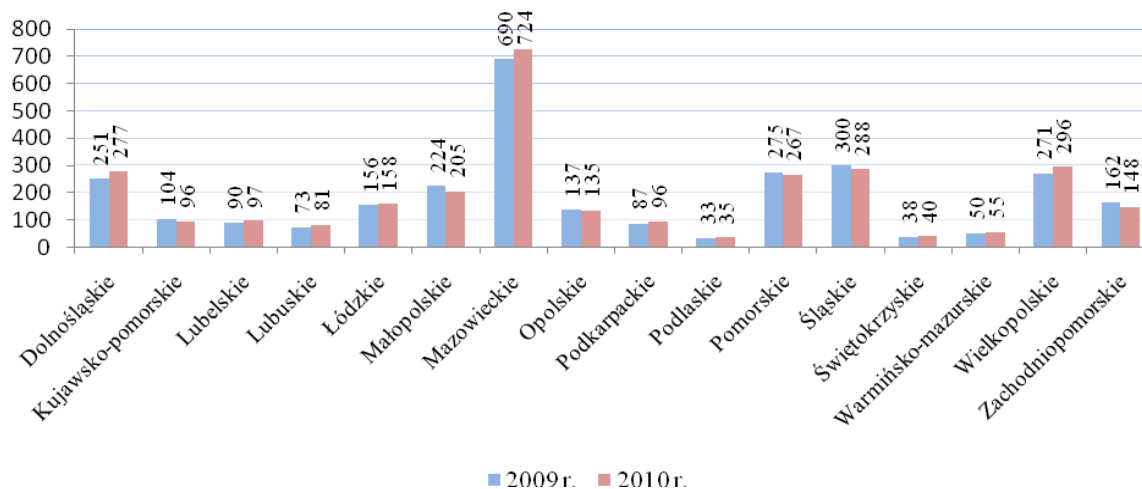

Widoczne na mapie duże regionalne zróżnicowanie pod względem ilości podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia w poszczególnych województwach uwarunkowane jest między innymi dużą koncentracją podmiotów gospodarczych oraz stopniem rozwoju poszczególnych regionów, a co za tym idzie zapotrzebowaniem na „usługi zatrudnieniowe”.

Najwięcej podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia działa w województwach: mazowieckim (724), wielkopolskim (296) i śląskim (288).

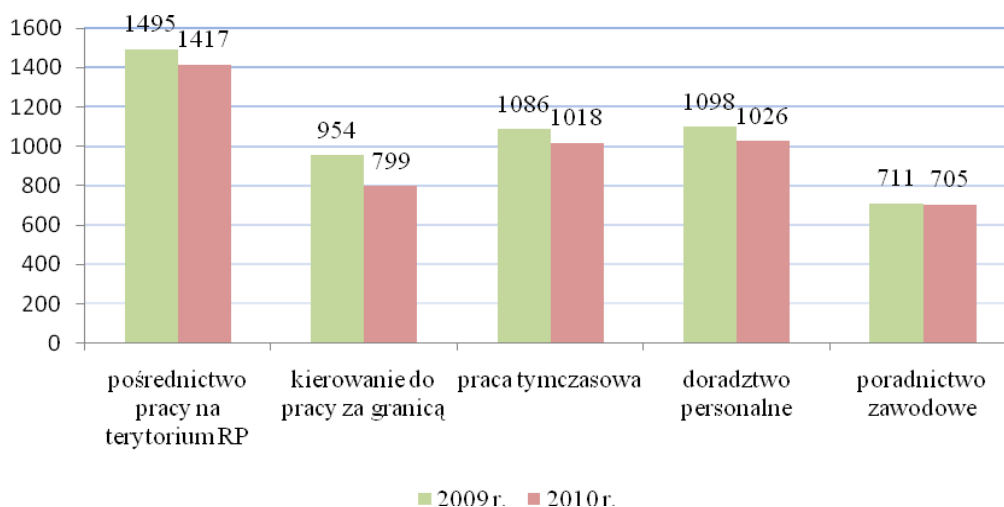
W woj. warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i podlaskim liczba tych podmiotów była zdecydowanie mniejsza i wynosiła odpowiednio: 55, 40 i 35.

Wykres. 1. Liczba agencji zatrudnienia zarejestrowanych w latach 2009 – 2010.

W większości województw (10) nastąpił w 2010 r. przyrost liczby agencji zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego. Najdynamiczniejszy wzrost liczby agencji nastąpił w woj. mazowieckim (o 34 agencje). W sześciu województwach liczba agencji zmalała w porównaniu do stanu z 2009 r., najwięcej w woj. małopolskim (o 19 agencji).

Wykres. 2. Struktura usług świadczonych przez agencje zatrudnienia w latach 2009 – 2010.

Na podstawie powyższego wykresu należy stwierdzić, że spośród 2 998 zarejestrowanych w 2010 r. agencji zatrudnienia, 1 417 (47%) świadczyło usługi pośrednictwa pracy na terenie RP, 1 026 (34%) prowadziło doradztwo personalne i 1 018 (34%) pracę tymczasową. Są to trzy najpopularniejsze usługi. Najmniej liczną grupą usług było poradnictwo zawodowe, świadczone przez 705 agencji zatrudnienia (24%).

Biorąc pod uwagę strukturę usług zauważalne jest niewielkie zmniejszenie ilości agencji zatrudnienia w 2010 r. w porównaniu do 2009 r. w zakresie pośrednictwa pracy, kierowania do pracy za granicą, pracy tymczasowej oraz doradztwa personalnego; natomiast utrzymało się praktycznie na niezmiennym poziomie w zakresie poradnictwa zawodowego.

Tabela 1. Liczba agencji zatrudnienia wg świadczonych usług w 2010 r. w podziale na województwa.

Lp.	Województwo	Agencje zatrudnienia ogółem	Z liczby ogółem świadczące usługę:				
			pośrednictwa pracy na terenie RP	kierowania do pracy za granicą	pracy tymczasowej	doradztwa personalnego	poradnictwa zawodowego
1	Dolnośląskie	277	123	75	100	74	46
2	Kujawsko-pomorskie	96	52	24	38	29	34
3	Lubelskie	97	55	25	28	34	40
4	Lubuskie	81	46	24	41	18	15
5	Łódzkie	158	100	39	88	75	59
6	Małopolskie	205	119	52	63	72	47
7	Mazowieckie	724	308	61	169	263	124
8	Opolskie	135	43	89	47	57	23
9	Podkarpackie	96	23	13	21	23	27
10	Podlaskie	35	17	2	6	10	12
11	Pomorskie	267	107	126	91	92	68
12	Śląskie	288	160	97	115	106	64
13	Świętokrzyskie	40	26	15	16	14	14
14	Warmińsko-mazurskie	55	36	12	13	21	21
15	Wielkopolskie	296	158	79	142	111	87
16	Zachodniopomorskie	148	44	66	40	27	24
	Polska	2 998	1 417	799	1 018	1 026	705

Z powyższego zestawienia wynika, iż usługi z zakresu pośrednictwa pracy na terenie RP najliczniej świadczone były w województwach: mazowieckim (308), śląskim (160) i wielkopolskim (158), tj. w województwach posiadających największą liczbę agencji zatrudnienia. Woj. podlaskie posiadało jedynie 17 agencji świadczących tę usługę.

Największą ilością agencji kierujących do pracy za granicą posiadało woj. pomorskie (126), w którym działa najliczniejsza grupa agencji świadczących pośrednictwo pracy w branży morskiej. W dalszej kolejności występują województwa: śląskie (97) i opolskie (89) – w których właściciele agencji zatrudnienia posiadają liczne kontakty z niemieckimi pracodawcami. W woj. podlaskim tę usługę prowadziło tylko 2 agencje.

Usługa pracy tymczasowej najpopularniejsza była w województwie mazowieckim (169) i wielkopolskim (142), natomiast w województwie podlaskim tę usługę świadczyło jedynie 6 agencji zatrudnienia.

Podobnie przedstawia się sytuacja w zakresie świadczenia usługami doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego, które były najliczniej świadczone w województwie mazowieckim i wielkopolskim.

Aplikacja zarządzająca rejestrem agencji zatrudnienia umożliwia pozyskanie danych o agencjach zatrudnienia w zakresie prawnej formy prowadzonej działalności. Dane te w podziale wojewódzkim przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Podmioty posiadające wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wg prawnej formy działalności na koniec 2010 r. w podziale na województwa.

Lp.	Forma prawna działalności podmiotów	Liczba podmiotów																
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
1	osoby fizyczne	1 245	122	50	41	39	70	88	255	57	47	14	99	118	22	22	140	61
2	spółki z o.o.	1 046	109	20	27	26	50	63	292	57	20	5	125	100	6	8	79	59
3	bez szczególnej formy prawnej	228	12	12	7	5	6	23	57	3	4	9	11	23	5	8	33	10
4	spółki cywilne	138	13	1	1	3	8	16	29	10	5		16	14	2	3	10	7
5	stowarzyszenia	100	8	6	7	4	7	5	19	2	11	2	2	7	1	6	9	4
6	fundacje	58		2	10	1	6	4	15	1	1	3	4	5		1	5	
7	spółki jawne	53	2	2			3	1	17	4	4		2	8		3	5	2
8	spółki akcyjne	36	5				1	3	11		1		2	8		1	3	1
9	spółki komandytowe	19		2		2	1		4		1		1	1	1		5	1
10	samorządy terytorialne	14	1			1			7							1	4	
11	związki zawodowe	13	1		1		1	1	1		1	1	1	1	1	1		2
12	spółdzielnie	9	2				1		3				1	1			1	
13	państwowe jednostki organizacyjne	8			2		1	1	1		1						2	
14	samorządy gospodarcze i zawodowe	8	1				1		2	1			1	1		1		
15	przedstawicielstwa zagraniczne	6							4				2					
16	organizacje pracodawców	5	1		1				2						1			
17	kościół katolicki	3		1			1							1				
18	przedsiębiorstwa państwowe	2							1									1
19	komunalne jednostki organizacyjne	2							2									
20	wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne	2							1			1						
21	inne kościoły i związki wyznaniowe	1					1											
22	fundusze	1							1									
23	organizacje społeczne	1											1					
Ogółem:		2 998	277	96	97	81	158	205	724	135	96	35	267	288	40	55	296	148

Najbardziej popularną prawną formą występującą wśród podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia była działalność gospodarcza prowadzona przez osobę fizyczną (1245). Najwięcej tych podmiotów występowało w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, dolnośląskim i śląskim. Drugą w kolejności formą prowadzonej działalności – równie popularną – jest spółka z o.o. (1046). Łącznie powyższe formy stanowiły ponad 76% ogólnej liczby agencji zatrudnienia. Zacienione pola w tabelce zaznaczono te ilości podmiotów w poszczególnych formach dla województw, w których obydwie formy występowały najliczniej.

3.1. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy polegającą na udzielaniu pomocy:

- osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz,
- pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

Działalność agencji zatrudnienia w zakresie tej usługi stanowi uzupełnienie publicznego pośrednictwa pracy realizowanego przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.

Przedstawione dane w niniejszym rozdziale dotyczą jedynie pośrednictwa pracy na terenie Polski. Informacja o pośrednictwie w zakresie kierowania do pracy za granicą oraz pracy tymczasowej podana została w dalszych rozdziałach.

W wyniku świadczonej usługi pośrednictwa pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Polski w okresie 2010 r. otrzymało **208 872** osoby, co stanowi 13% wszystkich osób zarejestrowanych w agencjach. W porównaniu do 2009 r. liczba zatrudnionych wzrosła o 30 630 osób (178 242). Kobiety w liczbie 104 690 stanowiły ok. 50% wszystkich zatrudnionych osób.

Tabela 3. Zbiorcze wyniki działalności agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r.

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym:			
			kobiety	do 25 roku życia	między 25 a 50 rokiem życia	powyżej 50 roku życia
Osoby wpisane do prowadzonej przez agencję zatrudnienia ewidencji osób poszukujących pracy		1 561 130	747 666	553 860	836 456	170 814
Osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji zatrudnienia		208 872	104 690	106 757	86 179	15 936
w tym:	osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy	89 407	41 314	32 471	50 448	6 488

Powyższe dane dowodzą o dużej liczbie osób zgłaszających się do agencji zatrudnienia z zamiarem wzięcia udziału w procesie rekrutacyjnym (1 561 130). W 2009 r. liczba ta była o ok. 150 tys. wyższa. Należy zaznaczyć, że jedna osoba mogła się zgłaszać i być rejestrowana w kilku agencjach zatrudnienia.

Wśród osób poszukujących pracy za pośrednictwem agencji zatrudnienia dominowały osoby pomiędzy 25 i 50 rokiem życia (53,6%). Osoby powyżej 50. roku życia stanowiły najmniej liczną, zaledwie 10,9% -ową grupę.

Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (89 407) stanowiły niespełna 43% wszystkich zatrudnionych osób. W porównaniu do 2009 r. liczba ich wzrosła o ponad 18 tys.

Osoby, które podjęły pracę na podstawie stosunku pracy, tj. 89 407 osób – stanowiły ok. 43% ogółu osób zatrudnionych w kraju. W stosunku do roku poprzedniego odsetek tych osób wzrósł o 3 pkt procentowe. Wśród osób zatrudnionych w 2010 r. przeważały osoby świadczące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych (57%).

Tabela 4. Osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem przedziałów wiekowych w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową				
		ogółem	kobiety	do 25 roku życia	między 25 a 50 rokiem życia	powyżej 50 roku życia
1	Dolnośląskie	33 295	17 919	14 392	15 504	3 399
2	Kujawsko-pomorskie	2 471	1 249	852	1 279	340
3	Lubelskie	2 094	1 315	742	1 152	200
4	Lubuskie	248	121	38	170	40
5	Łódzkie	23 358	11 111	12 770	9 052	1 536
6	Małopolskie	46 645	25 353	33 148	11 337	2 160
7	Mazowieckie	65 260	31 456	32 223	27 909	5 128
8	Opolskie	832	146	183	565	84
9	Podkarpackie	1 009	610	658	337	14
10	Podlaskie	507	327	174	232	101
11	Pomorskie	4 117	1 600	1 316	2 497	304
12	Śląskie	16 278	7 461	4 447	10 565	1 266
13	Świętokrzyskie	877	423	345	444	88
14	Warmińsko-mazurskie	1 122	634	233	610	279
15	Wielkopolskie	9 619	4 462	4 909	3 880	830
16	Zachodniopomorskie	1 140	503	327	646	167
Polska		208 872	104 690	106 757	86 179	15 936

Najwięcej osób otrzymało pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia w województwie mazowieckim (65 260) i małopolskim (46 645). Najmniej osób podjęło pracę w województwie lubuskim (248) i podlaskim (507). Niewiele więcej w województwie opolskim (832) i świętokrzyskim (877).

Najliczniejszą grupę zatrudnionych osób (50%) stanowiły osoby młode w wieku do 25 roku życia (106 757). Osoby pomiędzy 25 a 50 rokiem życia stanowiły 42% ogółu zatrudnionych, natomiast osoby po 50 roku życia w liczbie 15 936 stanowiły 8% wszystkich osób podejmujących za pośrednictwem agencji zatrudnienia pracę w Polsce. Wśród osób

zatrudnionych na podstawie stosunku pracy najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-50 lat (50 448).

Tabela 5. Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy za pośrednictwem agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem przedziałów wiekowych w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy				
		ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem osoby		
				do 25 roku życia	między 25 a 50 r. ż.	powyżej 50 roku życia
1	Dolnośląskie	6 182	3 533	1 866	3 901	415
2	Kujawsko-pomorskie	1 758	980	462	1 014	282
3	Lubelskie	1 082	671	265	707	110
4	Lubuskie	138	46	22	89	27
5	Łódzkie	13 862	5 625	6 134	6 781	947
6	Małopolskie	3 189	1 249	754	2 204	231
7	Mazowieckie	41 733	19 631	17 395	21 545	2 793
8	Opolskie	628	106	144	436	48
9	Podkarpackie	400	189	131	259	10
10	Podlaskie	151	69	54	93	4
11	Pomorskie	1 902	939	474	1 336	92
12	Śląskie	13 282	5 926	3 335	9 015	932
13	Świętokrzyskie	415	178	91	285	39
14	Warmińsko-mazurskie	643	353	145	335	163
15	Wielkopolskie	3 633	1 544	1 084	2 225	324
16	Zachodniopomorskie	409	275	115	223	71
Polska		89 407	41 314	32 471	50 448	6 488

Najliczniejszą grupę osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy stanowią osoby w województwie mazowieckim (41 733). W województwie lubuskim liczba tych osób wyniosła jedynie 138, natomiast w podlaskim – 151.

Na podstawie umowy o pracę najchętniej zatrudniane były osoby pomiędzy 25 i 50 rokiem życia (50 448), stanowiące ponad 56% osób zatrudnionych. Najmniejszą popularność miały osoby powyżej 50 roku życia, stanowiące ok. 7%.

Tabela 6. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. *)

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	W tym	
			kobiety	mężczyźni
1	Magazynierzy i pokrewni	23 770	9 761	14 009
2	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	23 654	11 685	11 969
3	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	19 010	12 140	6 870
4	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	9 210	3 405	5 805

5	Pakowacze	8 143	5 666	2 477
6	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	7 066	3 831	3 235
7	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	6 472	2 847	3 625
8	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	6 309	2 020	4 289
9	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	6 019	4 796	1 223
10	Pracownicy obsługi biurowej	5 524	3 589	1 935

*¹⁾ W tabeli uwzględniono grupy zawodów, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 5 tys. osób.

Z powyższego zestawienia wynika, że najbardziej popularnymi zawodami były zawody fizyczne niewymagające wysokich kwalifikacji.

Najwięcej osób znalazło zatrudnienie, jako magazynierzy (23770) oraz robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (23 654).

Najlichniesza grupa kobiet znalazła zatrudnienie, jako kasjerki (12 140) oraz w przemyśle (11 685). Mężczyźni zostali najlichniej zatrudnieni, jako magazynierzy (14 009) oraz robotnicy przy prostych pracach w przemyśle (11 969).

Szczegółowe dane o zatrudnieniu wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. zawiera załącznik nr 2.

3.2. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Usługa ta należy do kategorii usług pośrednictwa pracy lecz ze względu na swoją specyfikę, agencja zatrudnienia zobowiązana jest do składania odrębnej informacji z działalności w tym zakresie.

Ogólna liczba osób skierowanych przez agencje zatrudnienia do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r. wyniosła **90 065** i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyła się o 7 232 (w 2009 r. liczba ta wynosiła – 97 297). Spośród tych osób zatrudnienie otrzymało 24 194 kobiety, tj. ok. 27% ogółu zatrudnionych za granicą.

Tabela 7. Osoby skierowane do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia w 2010 r., w poszczególnych województwach.

Lp	Województwo	Osoby, które podjęły pracę za granicą							
		ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem osoby, które podjęły pracę na okres					
				do 3 miesięcy		od 3 do 12 miesięcy		powyżej 12 miesięcy	
				ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
1	Dolnośląskie	7 573	3 257	3 512	1 754	3 644	1 383	417	120
2	Kujawsko-pomorskie	1 423	420	813	237	600	179	10	4
3	Lubelskie	522	282	373	223	149	59	0	0
4	Lubuskie	324	97	231	68	93	29	0	0

5	Łódzkie	1 744	454	323	159	356	178	1 065	117
6	Małopolskie	1 658	766	908	485	578	222	172	59
7	Mazowieckie	5 073	1 173	1 957	510	2 756	496	360	167
8	Opolskie	27 893	11 261	18 400	7 452	8 475	3 327	1 018	482
9	Podkarpackie	410	285	304	255	92	24	14	6
10	Podlaskie	122	7	30	7	92	0	0	0
11	Pomorskie	17 490	838	8 640	421	8 646	406	204	11
12	Śląskie	8 879	2 559	3 699	996	4 916	1 483	264	80
13	Świętokrzyskie	718	380	501	312	170	55	47	13
14	Warmińsko-mazurskie	486	204	378	172	107	32	1	0
15	Wielkopolskie	2 855	967	1 125	406	1 326	433	404	128
16	Zachodniopomorskie	12 895	1 244	5 630	642	6 912	535	353	67
Polska		90 065	24 194	46 824	14 099	38 912	8 841	4 329	1 254

Najwięcej osób do pracy za granicą skierowały agencje zatrudnienia w województwie opolskim (27 893) oraz pomorskim (17 490). Najmniej liczna grupa osób została zatrudniona za granicą za pośrednictwem agencji zatrudnienia w województwie podlaskim (122) i lubuskim (324).

Najliczniejszą grupę (46 824) stanowią osoby kierowane za granicę na okres do 3 miesięcy. Natomiast najmniej osób (4 329) zostało skierowanych na okres powyżej 1 roku.

Tabela 8. Zatrudnienie wg grup zawodów w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r. *)

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	W tym	
			kobiety	mężczyźni
1	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	11 263	4 191	7 072
2	Marynarze i pokrewni	10 355	329	10 026
3	Magazynierzy i pokrewni	6 655	2 362	4 293
4	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6 521	59	6 462
5	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	6 498	3 205	3 293
6	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	6 108	3 187	2 921
7	Pracownicy służb technicznych żeglugi	4 619	4	4 615
8	Sortowacze odpadów	3 994	1 500	2 494

*) W tabeli uwzględniono grupy zawodów, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 3 tys. osób.

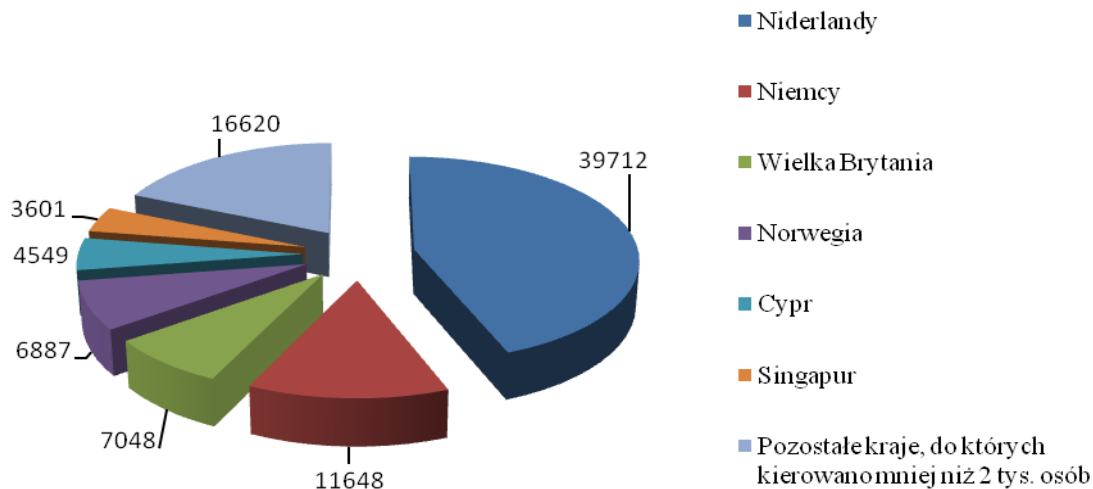
Najliczniejsza grupa osób otrzymała zatrudnienie za granicą jako robotnicy w przemyśle (11 263) oraz marynarze (10 355).

Kobiety najliczniej zatrudniane były do prostych prac w przemyśle (4 191) oraz przy pracach w polu i w ogrodnictwie (3 205 / 3 187).

Wśród mężczyzn zatrudnionych za granicą najliczniejszą grupę zawodową stanowili marynarze (10 026), robotnicy w przemyśle (7 072) oraz oficerowie pokładowi (6 462).

Kompletne dane o zatrudnieniu wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa agencji pośrednictwa do pracy za granicą w 2010 r. zawiera załącznik nr 3.

Wykres 3. Kraje, do których agencje zatrudnienia kierowały osoby do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r. *)

*) W tabeli uwzględniono kraje, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 2 tys. osób.

Z nadsyłanych danych wynika, że osoby kierowane przez agencje zatrudnienia najczęściej otrzymywały zatrudnienie w krajach europejskich. Najwięcej osób podjęło pracę w Holandii (39 712). Znaczna grupa osób wyjechała także do pracy do Niemiec (11 648), Wielkiej Brytanii (7 048) oraz Norwegii (6 887).

Kompletny wykaz 60 krajów, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały osoby do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych zawiera załącznik nr 4.

3.3. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej.

Usługa ta polega na kierowaniu pracowników do pracodawcy w celu wykonywania pracy tymczasowej. Osoby kierowane przez agencje pracy tymczasowej są jej pracownikami, zatrudnionymi w celu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika. Pracownik tymczasowy może wykonywać zadania o charakterze sezonowym, okresowym, doraźnym lub takie, których terminowe wykonanie przez pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie byłoby możliwe oraz te, których wykonanie należy do obowiązków nieobecnego pracownika zatrudnionego przez pracodawcę użytkownika.

Agencja pracy tymczasowej zatrudnia pracowników tymczasowych na podstawie:

- umowy o pracę na czas określony,
- umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy oraz,
- umowy cywilnoprawnej.

W 2010 r. agencje te skierowały do wykonywania pracy tymczasowej **433 102** osoby i w stosunku do 2009 r. liczba tych pracowników wzrosła o 53 999.

Tabela 10. Zbiorcze wyniki działalności agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej w 2010 r.

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem osoby			
				do 25 r. ż	między 25 a 50 r. ż	powyżej 50 r. ż	skierowane do zagranicznych pracodawców użytkowników
Liczba osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej		433 102	219 644	225 457	177 939	29 706	15 620
z tego	zatrudnionych w agencji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony i umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy	193 755	86 424	74 215	105 910	13 630	12 800
	niebędących pracownikami agencji zatrudnienia, skierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego	239 347	133 220	151 242	72 029	16 076	2 820
Liczba godzin przepracowanych przez osoby skierowane przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej		231 155 478					
z tego	liczba godzin przepracowanych przez osoby skierowane na podstawie umowy o pracę na czas określony i umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy	133 322 380					
	liczba godzin przepracowanych przez osoby niebędące pracownikami agencji zatrudnienia, skierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego	97 833 098					
Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji zatrudnienia		10 964					
w tym liczba zagranicznych pracodawców użytkowników		2 216					

Wśród pracowników tymczasowych liczba zatrudnionych czasowo kobiet wyniosła 219 644 i w porównaniu do danych za rok poprzedni wzrosła o 21 597. Kobiety stanowiły ok. 51% wszystkich pracowników tymczasowych. W charakterze pracownika tymczasowego pracę podjęło 213 458 mężczyzn, tj. o 32 402 więcej niż w roku 2009.

Wśród pracowników tymczasowych – 193 755 osób zatrudnionych zostało na podstawie umowy o pracę na czas określony i umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy, co stanowi ok. 45% wszystkich pracowników tymczasowych. W 2009 r. liczba ta stanowiła 42% ogółu pracowników tymczasowych.

Na uwagę zasługuje utrzymująca się od kilku lat znaczna liczba osób skierowanych do pracy tymczasowej na podstawie umowy prawa cywilnego, która w roku sprawozdawczym wyniosła 239 347, tj. 55% ogólnej liczby pracowników tymczasowych. W 2009 r. odsetek tej grupy pracowniczej stanowił 58% ogółu pracowników tymczasowych.

Spośród pracowników tymczasowych 15 620 osób podjęło pracę tymczasową u pracodawców zagranicznych (ok. 4% ogółu). W 2009 r. liczba ta wyniosła 13 239 osób.

Ogólna liczba godzin przepracowanych przez osoby skierowane do pracy tymczasowej wyniosła ponad 231 mln godzin, tj. o ok. 60% więcej niż w 2009 r. (ok. 144 mln godzin).

Odnotowano wzrost wskaźnika określającego przeciętną liczbę godzin przepracowanych przez pracownika tymczasowego w wymiarze rocznym. W 2010 r. wskaźnik ten wyniósł 534 godziny (w 2009 r. – 382). Dla osób skierowanych na podstawie umowy o pracę na czas określony i umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy – średnia liczba przepracowanych godzin wyniosła 688 (w 2009 r. – 578), natomiast dla osób skierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego – 409 godzin (w 2009 r. - 240 godzin).

Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji pracy tymczasowej w 2010 r. wyniosła 10 964 i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 138.

Tabela 11. Liczba pracowników tymczasowych świadczących pracę na podstawie umowy o pracę, umowy prawa cywilnego oraz u pracodawców zagranicznych, w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracowników tymczasowych				
		ogółem	w tym kobiety	z ogółem osoby świadczące pracę		
				na podstawie umowy o pracę	na podstawie umowy prawa cywilnego	u pracodawcy zagranicznego
1	Dolnośląskie	75 802	39 911	33 105	42 697	1 395
2	Kujawsko-pomorskie	3 975	1 583	1 623	2 352	200
3	Lubelskie	3 775	1 838	600	3 175	497
4	Lubuskie	2 203	1 202	353	1 850	155
5	Łódzkie	50 656	24 348	28 470	22 186	290
6	Małopolskie	47 849	26 625	5 350	42 499	1 063
7	Mazowieckie	143 484	70 830	85 289	58 195	1 642
8	Opolskie	3 241	642	2 623	618	1 584
9	Podkarpackie	1 799	972	918	881	444
10	Podlaskie	326	226	109	217	23
11	Pomorskie	28 703	14 675	3 203	25 500	817
12	Śląskie	38 173	20 123	18 728	19 445	1 650
13	Świętokrzyskie	199	66	112	87	10
14	Warmińsko-mazurskie	921	626	505	416	31
15	Wielkopolskie	27 941	13 763	12 084	15 857	5 321
16	Zachodniopomorskie	4 055	2 214	683	3 372	498
Polska		433 102	219 644	193 755	239 347	15 620

Z powyższych danych wynika, że najprężniej działającymi agencjami pracy tymczasowej jest woj. mazowieckie. W tym województwie pracę tymczasową otrzymało 143 484 osoby, tj. ok. 33% ogółu pracowników tymczasowych. Kolejnym województwem z dużą liczbą pracowników tymczasowych jest woj. dolnośląskie (75 802). Najmniej osób podjęło pracę tymczasową w województwie świętokrzyskim (199) i podlaskim (326).

W woj. wielkopolskim skierowanych zostało najwięcej pracowników tymczasowych za granicę (5 321).

Tabela 12. Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracodawców użytkowników	
		ogółem	w tym zagranicznych pracodawców użytkowników
1	Dolnośląskie	1 435	289
2	Kujawsko-pomorskie	262	180
3	Lubelskie	242	164
4	Lubuskie	84	14
5	Łódzkie	1 008	82
6	Małopolskie	872	164
7	Mazowieckie	4 001	257
8	Opolskie	218	143
9	Podkarpackie	59	22
10	Podlaskie	31	13
11	Pomorskie	568	55
12	Śląskie	1 027	351
13	Świętokrzyskie	19	8
14	Warmińsko-mazurskie	42	23
15	Wielkopolskie	915	379
16	Zachodniopomorskie	181	72
Polska		10 964	2 216

Najwięcej pracodawców użytkowników – podmiotów, do których kierowani byli pracownicy tymczasowi – funkcjonowało w województwie mazowieckim (4 001) i dolnośląskim (1 435), natomiast najmniej w województwie świętokrzyskim (19), podlaskim (31), warmińsko-mazurskim (42) oraz podkarpackim (59).

Najliczniejszy kontakt z zagranicznymi pracodawcami użytkownikami wykazały agencje zatrudnienia w województwie wielkopolskim (379) i śląskim (351), natomiast niewielką współpracę zagraniczną wykazały agencje zatrudnienia w województwie świętokrzyskim (8).

Tabela 13. Osoby skierowane do pracy tymczasowej w 2010 r. na okres: do 3 miesięcy, od 3 miesięcy do 1 roku oraz powyżej 1 roku.

Osoby skierowane na okres:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
a) do 3 miesięcy	251 471	128 412	123 059
b) od 3 mies. do 1 roku	159 253	79 144	80 109
c) powyżej 1 roku	22 378	12 088	10 290

Powyższe zestawienie wykazuje, że najpopularniejszą formą zatrudnienia była praca na krótki okres, tj. do 3 miesięcy. Do tego rodzaju pracy skierowanych zostało 58% pracowników tymczasowych (251 471). Pracę tymczasową powyżej roku świadczyło jedynie 22 378 osób.

Tabela 14. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku świadczenia pracy tymczasowej w 2010 r. *)

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	W tym	
			kobiety	mężczyźni
1	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	64 552	32 575	31 977
2	Magazynierzy i pokrewni	48 184	20 569	27 615
3	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	32 625	18 501	14 124
4	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	26 106	13 091	13 015
5	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	18 703	7 460	11 243
6	Pakowacze	17 640	11 278	6 362
7	Pracownicy obsługi biurowej	16 709	12 014	4 695
8	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	14 791	10 609	4 182
9	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	14 291	8 814	5 477
10	Brak danych	10 877	6 642	4 235
11	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	10 638	4 837	5 801

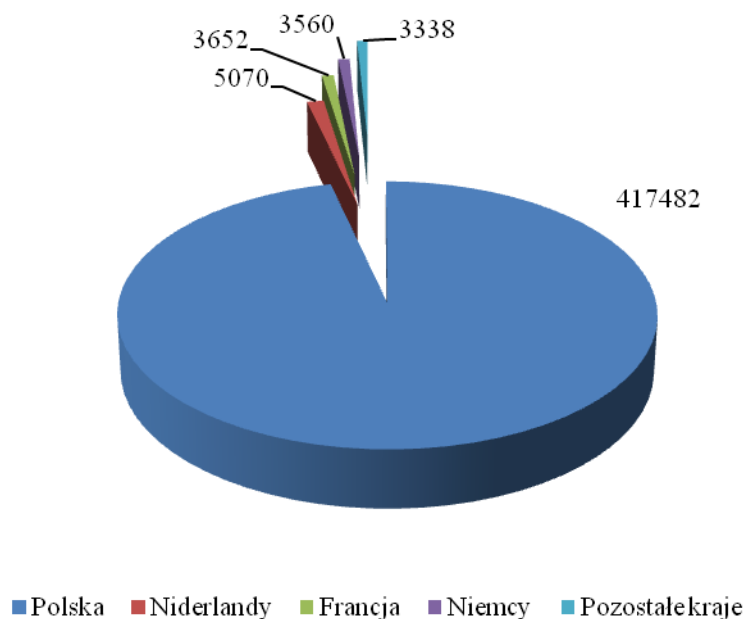
*) W tabeli uwzględniono grupy zawodów, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 10 tys. osób.

Najliczniejszą grupę osób skierowanych do pracy tymczasowej stanowili robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (64 552) oraz jako magazynierzy (48 184).

Najwięcej kobiet znalazło zatrudnienia jako robotnice w przemyśle (32 575) oraz jako magazynierki (27 615). Podobnie mężczyźni najliczniej podjęli pracę jako robotnicy przy prostych pracach w przemyśle oraz jako magazynierzy (45 312 / 22 657).

Dane o zatrudnieniu wg grup zawodów w wyniku świadczenia pracy tymczasowej w 2010 r. przedstawia załącznik nr 5.

Wykres 4. Kraje, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały pracowników tymczasowych *)

*) W tabeli uwzględniono kraje, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 2 tys. osób.

Ponad 417 tys. pracowników tymczasowych skierowanych zostało do pracodawców posiadających swoją siedzibę na terytorium Polski, co stanowi ponad 96% ogólnej liczby pracowników tymczasowych. Za granicą najliczniejsza grupa osób podjęła pracę tymczasową w Holandii (5 070).

Wykaz 23 krajów, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały pracowników tymczasowych zawiera załącznik nr 6.

3.4. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie doradztwa personalnego.

Doradztwo personalne jest usługą skierowaną dla pracodawców polegającą na analizie zatrudnienia u pracodawcy, wskazywaniu źródeł i metod pozyskiwania kandydatów do pracy oraz weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji.

Z przekazanych przez agencje zatrudnienia danych za 2010 r. wynika, że liczba pracodawców korzystających z usługi doradztwa personalnego wyniosła **28 844**. W porównaniu z danymi za 2009 r. (29 867) liczba ta zmalała o 1 023.

Liczba pracodawców korzystających z doradztwa personalnego w zakresie poszczególnych usług, tj:

- 1) prowadzenia analizy zatrudnienia, określania kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy
- wyniosła 7 972,
- 2) wskazywania źródeł i metod pozyskiwania kandydatów na określone stanowiska pracy
- wyniosła 11 278,
- 3) weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji
- wyniosła 9 594.

Tabela 16. Liczba pracodawców korzystających z usług doradztwa personalnego w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracodawców korzystających z usług doradztwa personalnego			
		ogółem	z liczby ogółem pracodawcy korzystający z:		
			usługi 1	usługi 2	usługi 3
1	Dolnośląskie	1 101	350	298	453
2	Kujawsko-pomorskie	236	39	130	67
3	Lubelskie	828	124	455	249
4	Lubuskie	174	32	18	124
5	Łódzkie	517	164	138	215
6	Małopolskie	2 346	476	1 118	752
7	Mazowieckie	13 288	3 557	5 325	4 406
8	Opolskie	362	175	94	93
9	Podkarpackie	550	81	299	170
10	Podlaskie	457	14	134	309
11	Pomorskie	1 029	259	392	378
12	Śląskie	3 276	941	1 072	1 263
13	Świętokrzyskie	502	248	238	16

14	Warmińsko-mazurskie	265	94	88	83
15	Wielkopolskie	3 553	1 268	1 353	932
16	Zachodniopomorskie	360	150	126	84
Polska		28 844	7 972	11 278	9 594

Z prowadzonej przez agencje zatrudnienia usług doradztwa personalnego najwięcej pracodawców skorzystało w województwie mazowieckim (13 288), najmniej w woj. lubuskim (174) kujawsko-pomorskim (236).

3.5. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie poradnictwa zawodowego.

Usługa poradnictwa zawodowego świadczona przez agencje zatrudnienia skierowana jest dla popytowej i podażowej strony rynku pracy i polega na udzielaniu:

- 1) pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
- 2) informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
- 3) grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- 4) pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.

Liczba osób korzystających w 2010 r. z usług poradnictwa zawodowego (usługi 1-3) wyniosła **286 763** i w porównaniu do 2009 r. (294 194) była mniejsza o 7 431 osób.

Natomiast z usługi 4 skorzystało **12 579** pracodawców, tj. o 3 967 więcej niż w 2009 r. (8 612).

Tabela 17. Liczba osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego, z tego w zakresie usług 1-3 w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego							
		ogółem	kobiety	z tego korzystających z:					
				usługi 1		usługi 2		usługi 3	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	Dolnośląskie	5 840	3 579	1 516	984	1 982	1 236	2 342	1 359
2	Kujawsko-pomorskie	47 320	29 257	2 391	1 536	41 244	25 119	3 685	2 602
3	Lubelskie	22 809	14 678	7 651	4 961	8 076	5 115	7 082	4 602
4	Lubuskie	1 804	1 379	611	477	578	454	615	448
5	Łódzkie	6 858	3 755	2 013	1 260	3 768	1 863	1 077	632
6	Małopolskie	27 357	15 340	15 834	8 470	10 384	6 369	1 139	501
7	Mazowieckie	71 981	40 439	27 479	15 367	31 097	17 733	13 405	7 339
8	Opolskie	3 438	1 175	1 603	521	1 635	504	200	150
9	Podkarpackie	7 646	4 261	2 302	1 341	3 032	1 711	2 312	1 209
10	Podlaskie	5 047	3 225	1 671	1 016	1 997	1 280	1 379	929
11	Pomorskie	12 110	6 710	5 586	3 287	3 891	1 924	2 633	1 499
12	Śląskie	20 843	11 685	11 409	5 954	6 522	3 812	2 912	1 919

13	Świętokrzyskie	14 930	9 699	7 414	4 791	3 547	2 329	3 969	2 579
14	Warmińsko-mazurskie	7 557	4 244	2 825	1 525	2 381	1 344	2 351	1 375
15	Wielkopolskie	22 989	9 983	10 120	3 432	8 491	3 589	4 378	2 962
16	Zachodnio-pomorskie	8 234	4 554	2 226	1 214	3 831	1 918	2 177	1 422
Polska		286 763	163 963	102 651	56 136	132 456	76 300	51 656	31 527

Z usług poradnictwa zawodowego najwięcej osób skorzystało w województwie mazowieckim (71 981) i kujawsko-pomorskim (47 320). Natomiast w województwie lubuskim z tych usług skorzystały tylko 1 804 osoby.

Tabela 18. Liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego w zakresie usług 1-3 z uwzględnieniem przedziałów wiekowych, w 2010 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Z liczby ogółem osoby		
			do 25 r. ż.	między 25 a 50 r. ż.	powyżej 50 r. ż.
1	Osoby korzystające z pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia	102 651	35 668	52 956	14 027
2	Osoby korzystające z informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia	132 456	65 007	56 031	11 418
3	Osoby korzystające z grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizacyjnych w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	51 656	20 151	24 81	7 424
Polska		286 763	120 826	133 068	32 869

Najliczniejszą grupą osób korzystających z pomocy agencji zatrudnienia w zakresie usług poradnictwa zawodowego stanowiły osoby w przedziale wiekowym między 25 a 50 rokiem życia (133 068) a następnie osoby do 25 roku życia (120 826). Najmniej z pomocy skorzystały osoby powyżej 50 roku życia (32 869).

Tabela 19. Liczba pracodawców korzystających z pomocy agencji zatrudnienia w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie (usługa 4) w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracodawców korzystających z usługi 4
1	Dolnośląskie	160
2	Kujawsko-pomorskie	1 288

3	Lubelskie	341
4	Lubuskie	22
5	Łódzkie	238
6	Małopolskie	894
7	Mazowieckie	2 812
8	Opolskie	110
9	Podkarpackie	225
10	Podlaskie	425
11	Pomorskie	682
12	Śląskie	542
13	Świętokrzyskie	34
14	Warmińsko-mazurskie	153
15	Wielkopolskie	4 161
16	Zachodniopomorskie	492
Polska		12 579

Pracodawcy najliczniej korzystali z usługi poradnictwa zawodowego w województwie Wielkopolskim (4 161), mazowieckim (2 812) i kujawsko-pomorskim (1 288), natomiast w województwie lubuskim z tej usługi skorzystało jedynie 22 pracodawców.

4. Zbiorcze wyniki z działalności agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w latach 2003 – 2010.

Tabela 20. Zatrudnienie w wyniku pośrednictwa agencji zatrudnienia świadczących usługi pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w latach 2003 – 2010.

Lata	Osoby zatrudnione za pośrednictwem agencji zatrudnienia w zakresie usług:			
	pośrednictwa pracy			pracy tymczasowej
	ogółem	w tym		
		na terenie RP	za granicą	
2003 r.	125 127	83 961	41 166	31 628 *
2004 r.	98 888	46 572	52 316	167 644
2005 r.	162 656	81 624	81 032	206 665
2006 r.	247 761	128 514	119 247	288 440
2007 r.	356 163	207 140	149 023	486 591
2008 r.	327 860	195 888	131 972	474 747
2009 r.	275 539	178 242	97 297	379 103
2010 r.	298 937	208 872	90 065	433 102

*) w 2003 r. - pierwszym roku funkcjonowania agencji pracy tymczasowej – nie wszystkie podmioty posiadały obowiązek sprawozdawania się w zakresie pracy tymczasowej.

Ogólna liczba osób, które podjęły w 2010 roku pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia (w zakresie usług pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej) wyniosła **732 039**. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o ponad 77 tys. osób (654 642). Z tytułu świadczonych usług pośrednictwa pracy zatrudnienie w kraju i za granicą uzyskało **298 937** osób, tj. o ponad 23 tys. więcej niż w 2009 r. (275 539).

5. Informacja o dokonanych przez marszałków województw odmowach wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, wykreśleniach z rejestru oraz przeprowadzonych kontrolach agencji zatrudnienia.

Marszałkowie województw odmawiają, w drodze decyzji, wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadkach określonych w art. 18l ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ oraz dokonują wykreśleń podmiotów z ww. rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18m przywołanej ustawy².

Jako organy prowadzące rejestr agencji zatrudnienia marszałkowie uprawnieni są do kontroli agencji zatrudnienia w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia działalności agencji zatrudnienia.

Tabela 21. Liczba decyzji o odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, kontroli agencji zatrudnienia oraz decyzji o wykreśleniu z rejestru w 2010 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Decyzje o odmowie wpisu do rejestru	Kontrole agencji zatrudnienia		Decyzje o wykreśleniu z rejestru	
			ogółem	w tym stwierdzone przypadki nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia	ogółem	w tym z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia
1	Dolnośląskie	0	0	0	46	32
2	Kujawsko-pomorskie	0	0	0	24	12
3	Lubelskie	0	4	4	20	5
4	Lubuskie	1	11	11	22	3
5	Łódzkie	0	53	44	37	13

¹ Przypadki odmowy wpisu do rejestru agencji zatrudnienia (obowiązujące w 2010 r.):

- 1) podmiot nie spełnia przynajmniej jednego z warunków, o których mowa w art. 19 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia (...),
- 2) podmiot wykreślono z rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18m pkt 3 i 5-8 ww. ustawy, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku,
- 3) wydanie prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem.

² Przypadki wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia (obowiązujące w 2010 r.):

- 1) pisemny wniosek podmiotu,
- 2) postawienie przedsiębiorcy w stan likwidacji lub upadłości,
- 3) wydanie decyzji, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- 4) nieprowadzenie agencji zatrudnienia stwierdzone na podstawie niewykazanej przez podmiot działalności, w okresie rocznym, w informacji, o której mowa w art. 19f ustawy o promocji zatrudnienia (...),
- 5) naruszenie przez podmiot warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19, 19b-19d oraz art. 85 ust. 2-5 ww. ustawy,
- 6) nieusunięcie przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19a i 19e-19h ww. ustawy,
- 7) złożenie przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy, lub przekazanie informacji, o których mowa w art. 19e pkt 1 i art. 19f ww. ustawy, niezgodnych ze stanem faktycznym,
- 8) niezgodność danych w rejestrze ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

6	Małopolskie	1	30	0	64	54
7	Mazowieckie	3	55	42	118	68
8	Opolskie	0	4	0	23	13
9	Podkarpackie	0	5	3	20	7
10	Podlaskie	0	7	6	5	0
11	Pomorskie	0	67	61	74	55
12	Śląskie	0	36	23	91	44
13	Świętokrzyskie	0	10	0	9	5
14	Warmińsko-mazurskie	0	8	7	9	3
15	Wielkopolskie	0	0	0	39	25
16	Zachodniopomorskie	0	19	9	38	22
	Polska	5	309	210	639	361

W 2010 r. marszałkowie województw wydali 5 decyzji odmawiających wpisu do rejestru agencji zatrudnienia – identycznie jak roku poprzednim.

Marszałkowie przeprowadzili w agencjach zatrudnienia 309 kontroli, tj. o 127 więcej niż w 2009 r. (182). W wyniku kontroli stwierdzono 210 (68%) przypadków nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, skutkujących wydaniem decyzji o wykreśleniu agencji zatrudnienia z rejestru. W roku poprzednim przypadków takich stwierdzono 89 (49%).

Najwięcej kontroli przeprowadzonych zostało w województwie pomorskim (67) mazowieckim (55) i łódzkim (53). Najwięcej przypadków nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia stwierdzono w województwie pomorskim (61), łódzkim (44) i mazowieckim (42).

Wydanych zostało 639 decyzji o wykreśleniu podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia, w tym 361 (56%) z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia. W 2009 r. liczby tych decyzji wynosiły odpowiednio 511 i 215 (42%).

Najwięcej podmiotów zostało wykreślonych z ww. rejestru w województwie mazowieckim (118), śląskim (91), pomorskim (74). Najliczniejszych wykreśleń z ww. rejestru z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia dokonano w województwie mazowieckim (68) pomorskim (55) i małopolskim (54).

6. Informacja o zagranicznych podmiotach z UE/EOG świadczących usługi agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedsiębiorcy zagraniczni posiadający uprawnienia i prowadzący zgodnie z prawem działalność w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium państw członkowskich UE i państw EOG nienależących do UE - mogą świadczyć te same usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, bez wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, korzystając ze swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Ww. przedsiębiorcy, przed rozpoczęciem działalności w zakresie usług agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, powinni złożyć marszałkowi województwa zawiadomienie, zawierające następujące dane: nazwę państwa pochodzenia przedsiębiorcy,

oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego siedzibę, przybliżone miejsce i termin wykonywania usług oraz rodzaj świadczonych usług w Polsce.

Tabela 22. Liczba przedsiębiorców zagranicznych z EU/EOG, którzy złożyli marszałkowi województwa zawiadomienie o prowadzeniu działalności agencji zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. wg województw.

Województwo/państwo		Przedsiębiorcy z EU/EOG, którzy złożyli zawiadomienie o prowadzeniu agencji zatrudnienia w RP				
		ogółem	w tym w zakresie:			
			pośrednictwa pracy	doradztwa personalnego	poradnictwa zawodowego	pracy tymczasowej
1. Dolnośląskie						
1	<i>Słowacja</i>	1	1	0	0	0
Ogółem w województwie		1	1	0	0	0
2. Lubelskie						
1	<i>Niderlandy</i>	2	2	0	0	1
2	<i>Wielka Brytania</i>	1	1	0	0	0
Ogółem w województwie		3	3	0	0	1
3. Lubuskie						
1	<i>Niderlandy</i>	1	1	1	1	1
Ogółem w województwie		1	1	1	1	1
4. Mazowieckie						
1	<i>Wielka Brytania</i>	1	1	1	1	0
Ogółem w województwie		1	1	1	1	0
5. Opolskie						
1	<i>Niderlandy</i>	1	1	0	0	0
Ogółem w województwie		1	1	0	0	0
6. Śląskie						
1	<i>Niemcy</i>	1	1	1	0	0
2	<i>Wielka Brytania</i>	1	1	1	1	1
Ogółem w województwie		2	2	2	1	1
7. Świętokrzyskie						
1	<i>Niemcy</i>	1	1	0	0	0
Ogółem w województwie		1	1	0	0	0
Polska		10	10	4	3	3

W 2010 r. marszałkom województw złożyło zawiadomienia o prowadzeniu działalności agencji zatrudnienia w Polsce 10 przedsiębiorców zagranicznych (agencji zatrudnienia) z EU/EOG, w tym 4 agencji zatrudnienia zarejestrowanych w Holandii, 3 - w Wielkiej Brytanii, 2 - w Niemczech oraz jedna w Słowacji. Wszystkie spośród nich poinformowały o świadczeniu usług pośrednictwa pracy, cztery – o prowadzeniu doradztwa personalnego oraz trzy – o poradnictwie zawodowym i pracy tymczasowej. W roku ubiegłym zawiadomienie takie złożyło 8 agencji zatrudnienia z EU/EOG.

7. Przestrzeganie przez agencje zatrudnienia przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) – informacja sporządzona na podstawie danych Państwowej Inspekcji Pracy (PIP).

W 2010 r. inspektorzy pracy PIP przeprowadzili **427** kontroli przestrzegania przez agencje zatrudnienia przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w 2009 r. – 392 kontrole).

Wśród kontrolowanych podmiotów 260 agencji zatrudnienia świadczyło pośrednictwo pracy, 227 – prace tymczasowa, 83 – doradztwo personalne i 52 – poradnictwo zawodowe.

Nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ww. ustawy stwierdzono w 49% agencji poddanych kontroli (w 2009 - 58%, w 2008 – 66%).

Tabela 23. Agencje zatrudnienia – naruszenia przepisów.

Badane zagadnienie	Odsetek agencji zatrudnienia naruszających przepisy		
	2010 r.	2009 r.	2008 r.
zawieranie pisemnej umowy z osobami kierowanymi do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	9	11	11
prawidłowa treść umowy zawieranej z osobami kierowanymi do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	21	18	16
zawieranie przez agencję zatrudnienia pisemnej umowy z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierza kierować osoby do pracy za granicą	3	11	9
prawidłowa treść umowy zawieranej przez agencję zatrudnienia z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierza kierować osoby do pracy za granicą	24	17	14
informowanie osób kierowanych do pracy za granicą o zaliczaniu udokumentowanych okresów zatrudnienia za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w RP, w zakresie uprawnień pracowniczych	23	25	15
podawanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numeru wpisu do rejestru agencji zatrudnienia	24	32	39
oznaczanie ofert pracy do wykonywania pracy tymczasowej jako „oferty pracy tymczasowej”	20	21	24
dopełnienie obowiązków informacyjnych wobec marszałka województwa	17	16	15
spełnianie wymogów w zakresie kwalifikacji personelu	4	6	9
spełnianie wymogów w zakresie warunków lokalowych i wyposażenia technicznego	5	5	8

Z ustaleń dokonanych przez inspektorów pracy wynika, że w 2010 r. dominowały takie uchybienia, jak: niezamieszczanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numeru wpisu do rejestru, nieprawidłowa treść umów zawieranych przez agencję zatrudnienia oraz

informowanie osób kierowanych do pracy za granicą o zaliczaniu udokumentowanych okresów zatrudnienia za granicą u pracodawców zagranicznych

Ponadto inspektorzy pracy stwierdzili, że **19** podmiotów działało nielegalnie, tj. bez wymaganego certyfikatu potwierdzającego wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (w 2009 r. – 18, w 2008 r. – 19). Najwięcej takich przypadków dotyczyło pracy tymczasowej (13 podmiotów) oraz pośrednictwa pracy (7 podmiotów).

Zauważalną pozytywną zmianą jest zmniejszenie (z 11% w 2009 r. do 3% w 2010 r.) odsetka agencji, które zamierzając kierować osoby do pracy za granicą – zawierały pisemne umowy z pracodawcami zagranicznymi.

Zdecydowanemu zmniejszeniu uległa liczba przypadków pobierania przez agencje niedozwolonych opłat od osób, dla których agencja poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź, którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca zatrudnienia. W 2010 r. kontrolujący odnotowali jedynie 5 tego typu przypadków (pobrano nielegalne opłaty w łącznej kwocie 1.780 zł.), podczas gdy w 2009 r. stwierdzili pobranie takich opłat aż od 203 osób (na sumę 84 tys. zł.).

W 2010 r. zintensyfikowano kontrole agencji pracy tymczasowej zatrudniających cudzoziemców. Oprócz nieprawidłowości wskazanych w części poświęconej wynikom kontroli w zakresie legalności zatrudniania cudzoziemców, zwrócić należy uwagę na praktyki rekrutowania cudzoziemców do pracy tymczasowej na terytorium RP z naruszeniem obowiązujących przepisów. Odnosi się to do obcokrajowców podejmujących pracę na podstawie oświadczeń pracodawców o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca. Stwierdzano przypadki, w których agencje pracy tymczasowej zarejestrowały w powiatowym urzędzie pracy znaczną liczbę oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom (przede wszystkim z Ukrainy), jednak żaden z nich nie podjął pracy w agencji, bądź uczynili to tylko nieliczni.

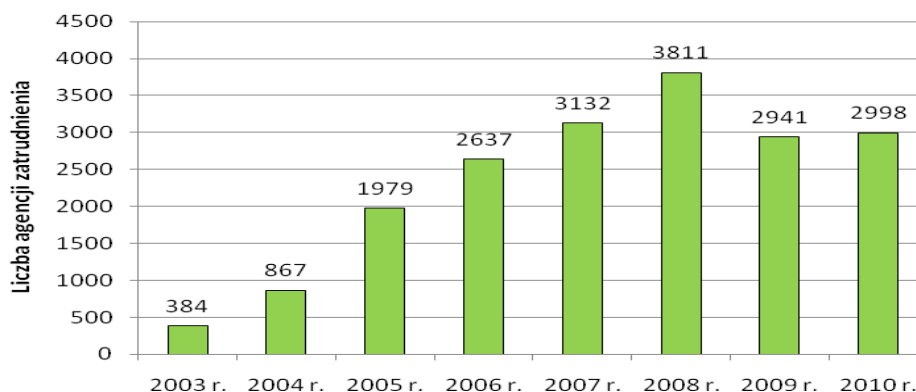
Reasumując należy zaznaczyć, że od 2007 r. sukcesywnie spada odsetek agencji naruszających przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (2007 r. – 72%; 2008 r. – 66%; 2009 r. – 58%, 2010 – 49%).

8. Podsumowanie.

Dokonując charakterystyki ilościowej agencji zatrudnienia należy posługiwać się liczbą podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia, co jest tożsame z liczbą posiadanych certyfikatów potwierdzających wpis do ww. rejestru.

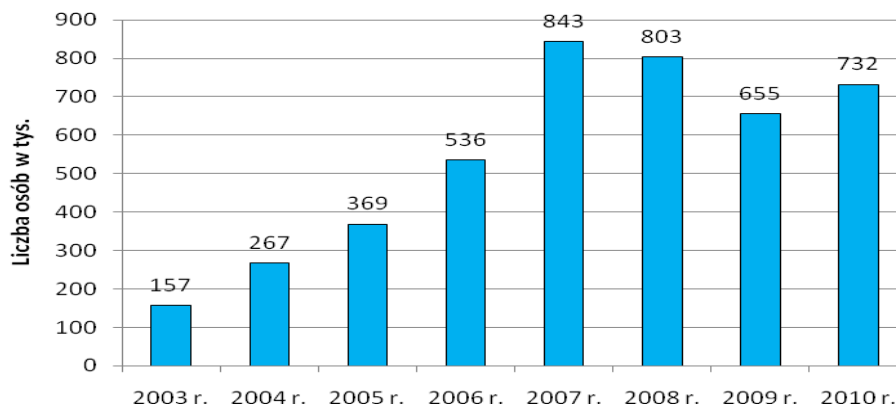
Wykres 5. Liczba podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia w latach 2003 – 2010 (stan na dzień 31 grudnia każdego roku).

W okresie od 2003 r. do 2008 r., tj. w okresie funkcjonowania na polskim rynku pracy agencji zatrudnienia świadczących usługi w ramach uzyskanego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia - zauważalny jest dynamiczny rozwój tego sektora. Szczególnie gwałtowny wzrost nastąpił na przełomie lat 2004 i 2005. Po okresie wzrostu, w 2009 r. nastąpił spadek liczby podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia w stosunku do roku 2008 r. o 870, tj. z 3 811 podmiotów do 2 941. W 2010 r. nastąpił przyrost liczby agencji zatrudnienia o 57 podmiotów.

Z danych rejestru agencji zatrudnienia wynika, że na koniec 2010 r. funkcjonowało **1 417** agencji zatrudnienia świadczących pośrednictwo pracy na terenie Polski (47% ogólnego stanu agencji zatrudnienia), **799** agencje w zakresie kierowania osób do pracy za granicą (27%), **1 018** agencji świadczących pracę tymczasową (34%), **1 026** agencji zatrudnienia realizujących doradztwo personalne (34%) oraz **705** agencji prowadzących usługi poradnictwa zawodowego (24%).

Wykres 6. Liczba osób zatrudnionych za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2003 – 2010.

Wzrost liczby osób, które otrzymały zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia, w zakresie świadczonego pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej, zauważalny jest w latach 2003 – 2007. Wartość ta po osiągnięciu minimum w 2009 r. w następnym roku wzrosła o 77 397 i wyniosła **732 039** osób.

W 2010 r. z tytułu świadczonych usług pośrednictwa pracy zatrudnienie uzyskało **298 937** osób, tj. o ponad 23 tys. więcej niż w roku poprzednim (w 2009 r. – **275 539** osób). Spośród tych osób – **208 072** osoby otrzymały pracę na terenie kraju oraz **90 065** - podjęło pracę za granicą.

W 2010 r. agencje zatrudnienia skierowały do pracy tymczasowej **433 102** pracowników tymczasowych, tj. o 54 tys. osób więcej niż w roku poprzednim (w 2009 r. – 379 103).

Z danych przedstawionych przez agencje zatrudnienia wynika, że średnia liczba zatrudnionych osób przypadająca na jedną agencję zatrudnienia w 2010 r. wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku. W zakresie poszczególnych usług współczynnik ten kształtował się następująco:

- w pośrednictwie pracy na terenie Polski – 148 osób/agencję zatrudnienia (w 2009 r. – 119),
- w kierowaniu do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych – 113 osób/agencję zatrudnienia (w 2009 r. – 102),
- w pracy tymczasowej – 426 osób/agencję zatrudnienia (w 2009 r. – 349).

Świadczone przez agencje zatrudnienia usługi poradnictwa zawodowego były kierowane zarówno do pracodawców, jak i pracobiorców. W 2010 r. agencje te obsłużyły **286 763** osoby (w 2009 r. – 294 194) oraz **12 579** pracodawców (w 2009 r. – 8 612).

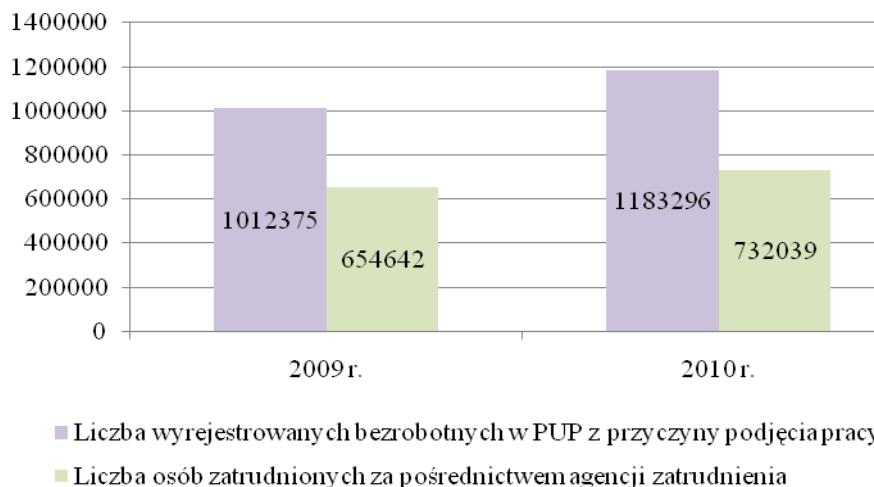
Z porad doradztwa personalnego skorzystało **28 844** pracodawców, tj. o ponad tysiąc pracodawców mniej niż w roku poprzednim (w 2009 r. – 29 867).

Z powyższych danych wynika, że po spadku zapotrzebowania na usługi agencji zatrudnienia jaki nastąpił w 2009 r. – zauważalne jest ponowne ożywienie w tym sektorze w 2010 r., przejawiające się wzrostem liczby agencji zatrudnienia oraz liczby obsługiwanych przez nie klientów.

Istotny wpływ na zmniejszenie popytu na usługi agencji zatrudnienia w 2009 r. miało niewątpliwie spowolnienie gospodarcze w Polsce i na świecie. Do czynników mających wpływ na ilość agencji zatrudnienia należy także uwzględnić czynniki o charakterze legislacyjnym i rejestracyjnym. Rok 2009 był ważny dla agencji zatrudnienia pod kątem legislacyjnym, kiedy to weszły w życie przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33) - umożliwiające marszałkom województw podjęcie działań (tj. przeprowadzania kontroli agencji zatrudnienia) mających wpływ na liczbę zarejestrowanych agencji zatrudnienia, w szczególności decyzji o wykreśleniu z rejestru agencji zatrudnienia.

Zestawienie liczby osób (bezrobotnych) wyrejestrowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy z przyczyny podjęcia pracy (tzw. odpływ) z osobami, które otrzymały zatrudnienia za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2009 - 2010 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Osoby wyrejestrowane z Powiatowych Urzędów Pracy z przyczyny podjęcia pracy³ oraz zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2009 - 2010.

Przedstawione dane wskazują na znaczny udział agencji zatrudnienia w dostępie do rynku pracy. Ogólna liczba osób, które podjęły w 2010 roku pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia (świadczących pośrednictwo pracy oraz pracę tymczasową) wyniosła 732 039 i w porównaniu do liczby osób wyrejestrowanych w tym okresie z ewidencji Powiatowych Urzędów Pracy z przyczyny podjęcia pracy (1 183 296) – wyniosła 62%. W 2009 r. odsetek tych osób był o 3 pkt procentowe wyższy i stanowił 65%.

Działalność agencji zatrudnienia posiadających dobre rozpoznanie rynku pracy, w tym liczne kontakty z pracodawcami, stwarza bezrobotnym oraz osobom poszukującym pracy dodatkowe możliwości jej otrzymania. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że działalność agencji zatrudnienia zwiększa szanse znalezienia pracy poprzez oferowanie jej na rynku zagranicznym. Przy stopie bezrobocia wynoszącej na koniec 2010 r. 12,3 % - każda dodatkowa oferta pracy jest bardzo cenna. Ponad 90 tys. osób skierowanych w 2010 r. do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych - stanowiło znaczne wsparcie rynku krajowego.

Analizując efekty osiągane przez agencje pracy tymczasowej należy podkreślić fakt, że praca tymczasowa cieszy się na polskim rynku pracy dużą popularnością. Forma ta staje się przydatna zarówno dla osób korzystających z usług tych agencji - przy zdobywaniu doświadczeń w krótkim czasie, jak również korzystna dla pracodawców użytkowników, gdyż duża część obowiązków związanych z zatrudnieniem pracowników spoczywa na agencjach pracy tymczasowej (wyplata wynagrodzeń, opłacanie składek ubezpieczeniowych i podatków, prowadzenie dokumentacji pracowniczej). Zatem zatrudnianie takich osób nie obciąża dodatkowo służb kadrowych, czy finansowych przedsiębiorcy będącego pracodawcą użytkownikiem.

Należy podkreślić, że obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy umożliwiają nawiązywanie współpracy pomiędzy powiatowymi urzędami pracy i agencjami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku

³ Należy tu rozumieć osoby, które podjęły pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) oraz subsydiowaną, w tym w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych.

pracy. Zarówno możliwość zlecenia agencjom zatrudnienia realizacji usług rynku pracy (art. 24 cytowanej ustawy) oraz możliwość zawierania z agencjami zatrudnienia umów na doprowadzenie do zatrudnienia skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 61b ww. ustawy) – wpłyną na polepszenie obsługi rynku pracy, a więc i pracodawców i osób poszukujących pracy, w tym bezrobotnych. W praktyce będzie oznaczać, że agencje pracy nie będą obsługiwać tylko pracodawców, czy wybranych grup specjalistów, ale z ich usług będą korzystać również osoby bezrobotne będące w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej będzie kontynuować dalsze prace mające na celu polepszenie warunków do rozwoju agencji zatrudnienia oraz poprawy współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy.

Z A Ł A C Z N I K I

Załącznik 1. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	4321	Magazynierzy i pokrewni	23770	9 761	14 009
2	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	23654	11 685	11 969
3	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	19010	12 140	6 870
4	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	9210	3 405	5 805
5	9321	Pakowacze	8143	5 666	2 477
6	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	7066	3 831	3 235
7	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	6472	2 847	3 625
8	3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	6309	2 020	4 289
9	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	6019	4 796	1 223
10	4110	Pracownicy obsługi biurowej	5524	3 589	1 935
11	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	4619	2 113	2 506
12	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	4603	114	4 489
13	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	4368	4 239	129
14	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	3591	3 016	575
15	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2922	1 076	1 846
16	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2906	1 886	1 020
17	5162	Osoby do towarzystwa	2576	2 042	534
18	7322	Drukarze	2221	851	1 370
19	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	2126	1 157	969
20	2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1900	817	1 083
21	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1887	1 606	281
22	9333	Robotnicy pracujący przy przeladunku towarów	1295	145	1 150
23	4223	Operatorzy centrali telefonicznych	1254	631	623
24	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1247	8	1 239
25	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1218	7	1 211
26	3313	Księgowi	1162	956	206
27	3322	Przedstawiciele handlowi	1160	425	735
28	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1122	432	690
29	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	1052	481	571
30	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1048	592	456
31	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1037	373	664
32	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1002	362	640
33	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	972	910	62
34	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	965	549	416
35	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	960	608	352
36	5311	Opiekunowie dziecięcy	910	890	20
37	7212	Spawacze i pokrewni	888	76	812
38	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i	862	540	322

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

		przemysłowych			
39	7112	Murarze i pokrewni	851	0	851
40	2514	Programiści aplikacji	849	263	586
41	2153	Inżynierowie telekomunikacji	783	348	435
42	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	762	588	174
43	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	735	56	679
44	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	715	446	269
45	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	702	320	382
46	7124	Monterzy izolacji	679	28	651
47	1211	Kierownicy do spraw finansowych	678	346	332
48	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	635	435	200
49	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	626	175	451
50	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	575	373	202
51	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	558	526	32
52	7412	Elektromechanicy i elektrycy	551	314	237
53	9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	544	484	60
54	4120	Sekretarki (ogólne)	542	486	56
55	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	534	261	273
56	4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	526	415	111
57	2631	Ekonomiści	519	277	242
58	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	512	256	256
59	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	509	155	354
60	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	498	178	320
61	4323	Pracownicy do spraw transportu	486	54	432
62	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	484	70	414
63	9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	483	234	249
64	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	467	417	50
65	2521	Projektanci i administratorzy baz danych	462	188	274
66	9211	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	462	237	225
67	2413	Analitycy finansowi	446	176	270
68	2142	Inżynierowie budownictwa	441	89	352
69	5131	Kelnerzy	421	253	168
70	9412	Pomoce kuchenne	420	283	137
71	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	416	201	215
72	1120	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	400	81	319
73	9613	Zamiacze i pokrewni	399	157	242
74	5242	Demonstratorzy wyrobów	391	338	53
75	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	373	3	370
76	7121	Dekarze	368	0	368
77	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	367	192	175
78	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	365	137	228
79	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	358	186	172
80	2212	Lekarze specjaliści	353	194	159
81	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	336	73	263
82	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	332	0	332
83	1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	329	191	138
84	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	320	200	120

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

85	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	315	15	300
86	4132	Operatorzy wprowadzania danych	314	175	139
87	2519	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	305	54	251
88	6113	Ogrodnicy	299	142	157
89	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	296	68	228
90	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	289	219	70
91	3321	Agenci ubezpieczeniowi	287	100	187
92	1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	286	151	135
93	7222	Ślusarze i pokrewni	286	1	285
94	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	284	94	190
95	2144	Inżynierowie mechanicy	278	44	234
96	9334	Układacze towarów na półkach	276	108	168
97	2441	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	275	176	99
98	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	260	66	194
99	3323	Zaopatrzeniowcy	259	90	169
100	5120	Kucharze	258	162	96
101	0000	Brak danych	372	85	166
102	7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	248	0	248
103	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	247	149	98
104	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	243	239	4
105	2341	Nauczyciele szkół podstawowych	238	131	107
106	5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	238	35	203
107	3331	Spedytorzy i pokrewni	237	103	134
108	7115	Cieśle i stolarze budowlani	232	5	227
109	4227	Ankieterzy	223	147	76
110	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	223	127	96
111	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	222	112	110
112	7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	217	2	215
113	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	215	94	121
114	5153	Gospodarze budynków	205	96	109
115	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	194	0	194
116	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	193	173	20
117	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	191	154	37
118	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	190	11	179
119	3341	Kierownicy biura	184	94	90
120	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	181	150	31
121	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	168	51	117
122	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	165	85	80
123	4412	Listonosze i pokrewni	161	64	97
124	2152	Inżynierowie elektronicy	160	25	135
125	1324	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	157	36	121
126	2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	149	27	122

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

127	5132	Barmani	139	64	75
128	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	139	74	65
129	7132	Lakiernicy	139	21	118
130	3115	Technicy mechanicy	138	36	102
131	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	136	56	80
132	5241	Modelki i modele	132	105	27
133	2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	132	53	79
134	2282	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	127	52	75
135	2151	Inżynierowie elektrycy	125	10	115
136	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	125	83	42
137	7323	Introligatorzy i pokrewni	118	70	48
138	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	116	1	115
139	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	112	43	69
140	2222	Pielęgniarki specjalistki	112	108	4
141	7131	Malarze i pokrewni	109	14	95
142	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	106	52	54
143	5142	Kosmetyczki i pokrewni	104	104	0
144	2643	Filolodzy i tłumacze	101	82	19
145	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	101	0	101
146	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	99	25	74
147	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	98	20	78
148	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	96	56	40
149	7213	Blacharze	95	0	95
150	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	95	0	95
151	7123	Tynkarze i pokrewni	93	1	92
152	4415	Pracownicy działów kadr	92	90	2
153	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	90	0	90
154	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	88	0	88
155	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	86	61	25
156	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	86	57	29
157	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	86	0	86
158	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	83	13	70
159	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	82	0	82
160	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	82	16	66
161	2283	Fizjoterapeuci	80	45	35
162	3251	Asystenci dentyści	78	76	2
163	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	78	1	77
164	2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	76	9	67
165	2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	74	19	55
166	2432	Specjaliści do spraw public relations	74	44	30
167	9520	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	70	33	37
168	9611	Ładowacze nieczystości	69	8	61
169	4225	Pracownicy biur informacji	69	25	44
170	5141	Fryzjerzy	68	60	8
171	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	68	43	25

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

172	4224	Recepcjoniści hotelowi	67	54	13
173	8157	Operatorzy maszyn do prania	66	3	63
174	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	66	14	52
175	3144	Technicy technologii żywności	64	62	2
176	8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	63	35	28
177	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	63	7	56
178	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	62	30	32
179	2161	Architekci	60	20	40
180	3514	Technicy sieci internetowych	59	9	50
181	2281	Farmaceuci	58	44	14
182	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	57	43	14
183	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	56	26	30
184	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	56	22	34
185	4322	Planiści produkcyjni	55	18	37
186	3324	Pośrednicy handlowi	55	25	30
187	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	55	43	12
188	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	54	20	34
189	2522	Administratorzy systemów komputerowych	53	3	50
190	4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	51	41	10
191	2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	50	7	43
192	2211	Lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	48	19	29
193	5221	Właściciele sklepów	48	24	24
194	2146	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	47	0	47
195	9213	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	47	37	10
196	3421	Sportowcy i pokrewni	46	24	22
197	3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	46	16	30
198	1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	45	21	24
199	5321	Pomocniczy personel medyczny	45	42	3
200	9612	Sortowacze odpadów	45	16	29
201	3114	Technicy elektronicy i pokrewni	45	4	41
202	2131	Biolodzy i pokrewni	44	19	25
203	3332	Organizatorzy konferencji i imprez	44	24	20
204	2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	44	44	0
205	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	43	3	40
206	8153	Operatorzy maszyn do szycia	42	14	28
207	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	42	4	38
208	3113	Technicy elektrycy	42	3	39
209	7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	42	2	40
210	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	40	38	2
211	5152	Pracownicy usług domowych	39	36	3
212	4414	Technicy archiwiści i pokrewni	39	22	17
213	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	37	34	3
214	2511	Analitycy systemowi	31	6	25
215	4214	Windykatorzy i pokrewni	31	12	19
216	3256	Ratownicy medyczni	30	13	17
217	1213	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	29	4	25
218	9331	Prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni	29	0	29

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

219	2289	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	29	24	5
220	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	28	6	22
221	2634	Psycholodzy i pokrewni	28	24	4
222	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	28	0	28
223	2356	Instruktorzy technologii informatycznych	27	2	25
224	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	27	21	6
225	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	26	0	26
226	2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	26	21	5
227	2113	Chemicy	25	13	12
228	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	25	2	23
229	2353	Lektorzy języków obcych	25	19	6
230	2120	Matematycy, statystycy i pokrewni	25	3	22
231	2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	25	12	13
232	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	25	0	25
233	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	24	20	4
234	2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	23	16	7
235	1412	Kierownicy w gastronomii	23	12	11
236	2642	Dziennikarze	21	14	7
237	3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	21	12	9
238	4313	Pracownicy obsługi placowej	21	20	1
239	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	21	0	21
240	2641	Literaci i inni autorzy tekstów	20	12	8
241	8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	20	20	0
242	5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	20	14	6
243	7534	Tapicerzy i pokrewni	20	0	20
244	3112	Technicy budownictwa	20	2	18
245	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	20	0	20
246	2284	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	19	9	10
247	3431	Fotografowie	19	11	8
248	2310	Nauczyciele akademicy	19	14	5
249	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	19	14	5
250	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	19	19	0
251	2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	18	15	3
252	7311	Mechanicy precyzyjni	18	0	18
253	5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	17	9	8
254	3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	17	5	12
255	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	17	16	1
256	6112	Sadownicy	17	0	17
257	3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	16	2	14
258	2632	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	14	12	2
259	2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	14	10	4
260	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	14	0	14

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

261	7113	Robotnicy obróbki kamienia	14	0	14
262	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	14	0	14
263	5112	Konduktorzy i pokrewni	13	9	4
264	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	13	0	13
265	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	13	0	13
266	2635	Specjaliści do spraw społecznych	13	12	1
267	7543	Brakarze wyrobów przemysłowych	12	2	10
268	7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	12	12	0
269	7117	Monterzy budownictwa wodnego	12	0	12
270	3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	12	12	0
271	3334	Agenci do spraw rynku nieruchomości	11	7	4
272	3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	11	0	11
273	2262	Lekarze dentyści specjaliści	11	6	5
274	8182	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	11	2	9
275	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	11	3	8
276	5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	11	11	0
277	7316	Sztylciarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	11	8	3
278	3121	Mistrzowie produkcji w górnictwie	10	3	7
279	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	10	0	10
280	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	10	10	0
281	2114	Specjaliści nauk o Ziemi	10	2	8
282	3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	9	3	6
283	3220	Dietetycy i żywieniowcy	9	7	2
284	3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	9	0	9
285	8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	9	0	9
286	5245	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	9	0	9
287	1111	Przedstawiciele władz publicznych	9	4	5
288	2621	Archiwiści i muzealnicy	8	7	1
289	9122	Czyściciele pojazdów	8	3	5
290	2165	Kartografowie i geodeci	8	2	6
291	1411	Kierownicy w hotelarstwie	8	6	2
292	7127	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	8	0	8
293	7413	Monterzy linii elektrycznych	8	0	8
294	3211	Operatorzy aparatury medycznej	8	6	2
295	2272	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	8	6	2
296	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	8	6	2
297	3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	8	2	6
298	3213	Technicy farmaceutyczni	8	7	1
299	5312	Asystenci nauczycieli	7	6	1
300	2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	7	4	3
301	2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	7	5	2
302	3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	7	7	0
303	4411	Pomocnicy biblioteczni	6	5	1
304	7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	6	3	3
305	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	6	4	2

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

306	2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	6	4	2
307	2655	Aktorzy	5	2	3
308	2653	Choreografowie i tancerze	5	5	0
309	8321	Kierowcy motocykli	5	0	5
310	1312	Kierownicy produkcji w uprawach wodnych i rybołówstwie	5	2	3
311	9123	Zmywacze okien	5	0	5
312	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	4	1	3
313	1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	4	3	1
314	1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	4	1	3
315	3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	4	1	3
316	3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	4	0	4
317	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	4	1	3
318	3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	4	3	1
319	0311	Żołnierze szeregowi	4	0	4
320	1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	3	2	1
321	7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	3	1	2
322	3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	3	0	3
323	3118	Kreślarze	3	2	1
324	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	3	0	3
325	2286	Optometryści	3	1	2
326	2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	3	1	2
327	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	3	3	0
328	9212	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	3	0	3
329	9311	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	3	0	3
330	7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0	3
331	5212	Sprzedawcy uliczni żywności	3	2	1
332	5411	Strażacy	3	0	3
333	7125	Szklarze	3	0	3
334	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	3	3	0
335	2111	Fizycy i astronomowie	2	0	2
336	3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2	0	2
337	5165	Instruktorzy nauki jazdy	2	0	2
338	1344	Kierownicy w instytucjach opieki społecznej	2	2	0
339	8350	Marynarze i pokrewni	2	0	2
340	2354	Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych	2	2	0
341	2352	Nauczyciele szkół specjalnych	2	2	0
342	8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	2	0	2
343	3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	2	0	2
344	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	2	0	2
345	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	2	1	1
346	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2	2	0
347	3116	Technicy chemicy i pokrewni	2	1	1
348	2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2	0	2
349	3352	Urzędnicy do spraw podatków	2	0	2
350	3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	2	2	0

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

351	3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	2	1	1
352	1112	Wyżsi urzędnicy administracji publicznej	2	0	2
353	1114	Zawodowi działacze organizacji członkowskich	2	2	0
354	2162	Architekci krajobrazu	1	0	1
355	2651	Artyści plastycy	1	1	0
356	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1	0	1
357	6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1
358	7234	Mechanicy pojazdów jednośladowych	1	0	1
359	7541	Nurkowie	1	0	1
360	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1	0	1
361	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	1	0	1
362	8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	1	0	1
363	2232	Położne specjalistki	1	1	0
364	2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	1	0	1
365	3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	1	1	0
366	5111	Stewardzi	1	1	0
367	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	1	0	1
368	3240	Technicy weterynarii	1	0	1

Załącznik 2. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	11 263	4 191	7 072
2	8350	Marynarze i pokrewni	10 355	329	10 026
3	4321	Magazynierzy i pokrewni	6 655	2 362	4 293
4	3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6 521	59	6 462
5	9211	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	6 498	3 205	3 293
6	9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	6 108	3 187	2 921
7	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	4 619	4	4 615
8	9612	Sortowacze odpadów	3 994	1 500	2 494
9	9321	Pakowacze	2 555	1 080	1 475
10	7212	Spawacze i pokrewni	2 249	0	2 249
11	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1 764	799	965
12	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 733	864	869
13	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 391	500	891
14	6113	Ogrodnicy	1 376	680	696
15	5111	Stewardzi	1 372	527	845
16	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1 082	183	899
17	9213	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1 075	445	630
18	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	962	262	700
19	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	857	135	722
20	7115	Cieśle i stolarze budowlani	849	0	849
21	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	849	586	263
22	5120	Kucharze	819	9	810
23	7131	Malarze i pokrewni	816	9	807
24	2144	Inżynierowie mechanicy	702	0	702
25	0000	Brak danych	698	255	443
26	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	634	598	36
27	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	586	0	586
28	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	554	28	526
29	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	467	2	465
30	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	459	4	455
31	5131	Kelnerzy	456	247	209
32	9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	430	430	0
33	7222	Ślusarze i pokrewni	408	0	408
34	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	345	0	345
35	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	330	51	279
36	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	321	140	181
37	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	312	0	312
38	7112	Murarze i pokrewni	308	0	308

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

39	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	304	6	298
40	6112	Sadownicy	299	76	223
41	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	297	57	240
42	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	292	0	292
43	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	284	0	284
44	2151	Inżynierowie elektrycy	237	0	237
45	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	233	112	121
46	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	232	180	52
47	9333	Robotnicy pracujący przy przeladunku towarów	231	47	184
48	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	223	0	223
49	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	223	0	223
50	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	177	147	30
51	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	174	0	174
52	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	173	1	172
53	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	162	0	162
54	6223	Rybacy morscy	155	3	152
55	8182	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	130	0	130
56	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	123	19	104
57	7213	Blacharze	117	0	117
58	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	111	30	81
59	7124	Monterzy izolacji	107	0	107
60	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	107	5	102
61	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	102	51	51
62	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	98	53	45
63	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	94	0	94
64	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	89	78	11
65	3113	Technicy elektrycy	89	2	87
66	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	86	0	86
67	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	78	2	76
68	7132	Lakiernicy	76	0	76
69	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	75	3	72
70	9412	Pomoce kuchenne	73	50	23
71	6114	Rolnicy upraw mieszanych	72	41	31
72	7121	Dekarze	71	0	71
73	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	70	0	70
74	5311	Opiekunowie dziecięcy	68	60	8
75	6111	Rolnicy upraw polowych	67	52	15
76	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	66	19	47
77	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	66	62	4
78	6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	65	1	64
79	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	64	35	29
80	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	59	0	59
81	2283	Fizjoterapeuci	56	35	21
82	2222	Pielęgniarki specjalistki	55	53	2
83	7123	Tynkarze i pokrewni	52	0	52

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

84	3115	Technicy mechanicy	47	1	46
85	7127	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	44	0	44
86	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	38	0	38
87	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	38	2	36
88	8157	Operatorzy maszyn do prania	32	22	10
89	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	32	0	32
90	2211	Lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	31	15	16
91	7117	Monterzy budownictwa wodnego	29	0	29
92	1411	Kierownicy w hotelarstwie	28	0	28
93	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	26	0	26
94	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	26	8	18
95	7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	26	0	26
96	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	25	0	25
97	2212	Lekarze specjaliści	24	12	12
98	3436	Muzycy i pokrewni	24	0	24
99	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	24	0	24
100	9212	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	24	2	22
101	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	23	0	23
102	9611	Ładowacze nieczystości	23	4	19
103	7413	Monterzy linii elektrycznych	21	0	21
104	7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	21	0	21
105	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	21	0	21
106	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	20	20	0
107	3341	Kierownicy biura	19	7	12
108	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	18	2	16
109	5321	Pomocniczy personel medyczny	17	17	0
110	7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	17	0	17
111	2281	Farmaceuci	16	10	6
112	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	16	6	10
113	5221	Właściciele sklepów	16	8	8
114	4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	15	15	0
115	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	15	0	15
116	4412	Listonosze i pokrewni	15	7	8
117	3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	14	9	5
118	2152	Inżynierowie elektronicy	13	0	13
119	2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	13	0	13
120	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	13	0	13
121	7113	Robotnicy obróbki kamienia	13	0	13
122	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	12	0	12
123	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	12	0	12
124	8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	11	0	11

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

125	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	11	1	10
126	3114	Technicy elektronicy i pokrewni	11	0	11
127	1120	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	10	1	9
128	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	10	0	10
129	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	10	0	10
130	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	10	0	10
131	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	9	5	4
132	4110	Pracownicy obsługi biurowej	8	3	5
133	2289	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	8	6	2
134	7534	Tapiczerzy i pokrewni	8	0	8
135	3112	Technicy budownictwa	8	0	8
136	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	7	4	3
137	3322	Przedstawiciele handlowi	7	4	3
138	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	7	0	7
139	3323	Zaopatrzeniowcy	7	3	4
140	2519	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0	6
141	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	6	6	0
142	7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	6	0	6
143	2514	Programiści aplikacji	6	0	6
144	2521	Projektanci i administratorzy baz danych	6	0	6
145	5132	Barmani	5	0	5
146	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	5	0	5
147	2153	Inżynierowie telekomunikacji	5	0	5
148	1211	Kierownicy do spraw finansowych	5	1	4
149	4224	Recepcjoniści hotelowi	5	5	0
150	2146	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	4	0	4
151	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	4	3	1
152	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	4	0	4
153	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	4	0	4
154	3253	Optycy okularowi	4	3	1
155	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	4	2	2
156	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	4	1	3
157	3421	Sportowcy i pokrewni	4	0	4
158	1412	Kierownicy w gastronomii	3	3	0
159	2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0	3
160	9334	Układacze towarów na półkach	3	2	1
161	2131	Biolodzy i pokrewni	2	0	2
162	7314	Ceramicy i pokrewni	2	0	2
163	9122	Czyściciele pojazdów	2	0	2
164	2643	Filolodzy i tłumacze	2	2	0
165	2142	Inżynierowie budownictwa	2	0	2
166	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	2	1	1

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

167	1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	2	0	2
168	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2	1	1
169	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	2	0	2
170	2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2	0	2
171	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	2	0	2
172	3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	2	0	2
173	5162	Osoby do towarzystwa	2	2	0
174	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	2	0	2
175	5152	Pracownicy usług domowych	2	2	0
176	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	2	1	1
177	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	2	0	2
178	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2	0	2
179	9215	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	2	2	0
180	9216	Robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i uprawach wodnych	2	0	2
181	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	2	1	1
182	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2	2	0
183	9613	Zamiatacze i pokrewni	2	0	2
184	2522	Administratorzy systemów komputerowych	1	0	1
185	2413	Analitycy finansowi	1	1	0
186	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	1	1	0
187	3431	Fotografowie	1	1	0
188	6122	Hodowcy drobiu	1	0	1
189	2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	1	1	0
190	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1	0	1
191	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1	0	1
192	1213	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	1	0	1
193	1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	1	1	0
194	1343	Kierownicy w instytucjach opieki nad osobami starszymi	1	1	0
195	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1
196	2310	Nauczyciele akademicy	1	1	0
197	3211	Operatorzy aparatury medycznej	1	1	0
198	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1	0	1
199	8153	Operatorzy maszyn do szycia	1	0	1
200	3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	1	0	1
201	3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	1	0	1
202	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	1	0	1
203	2432	Specjaliści do spraw public relations	1	0	1
204	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1	0	1
205	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1	1	0
206	2114	Specjaliści nauk o Ziemi	1	0	1
207	3331	Spedytorzy i pokrewni	1	0	1

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

208	7125	Szklarze	1	0	1
209	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1

Załącznik 3. Kraje, do których agencje zatrudnienia kierowały najwięcej osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2010 r.

Lp.	Nazwa kraju	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	Niderlandy	39 712	15 277	24 435
2	Niemcy	11 648	3 631	8 017
3	Wielka Brytania	7 048	1 894	5 154
4	Norwegia	6 887	334	6 553
5	Cypr	4 549	247	4 302
6	Singapur	3 601	107	3 494
7	Bahamy	1 526	193	1 333
8	Republika Czeska	1 521	260	1 261
9	Dania	1 162	142	1 020
10	Grecja	1 111	41	1 070
11	Włochy	1 010	577	433
12	Belgia	989	213	776
13	Stany Zjednoczone Ameryki	987	546	441
14	Austria	932	112	820
15	Francja	858	107	751
16	Antigua i Barbuda	818	0	818
17	Liberia	672	2	670
18	Szwecja	607	5	602
19	Malta	595	6	589
20	Wyspy Marshalla	465	0	465
21	Irlandia	463	42	421
22	Malezja	428	16	412
23	Wyspa Man	413	9	404
24	Hiszpania	402	303	99
25	Zjedn.Emiraty Arabskie	316	1	315
26	Szwajcaria	310	57	253
27	Panama	183	0	183
28	Filipiny	123	1	122
29	Bermudy	114	35	79
30	Finlandia	113	4	109
31	Republika Południowej Afryki	80	1	79
32	Barbados	75	0	75
33	Gibraltar	61	0	61
34	Kanada	33	4	29
35	Portugalia	31	0	31
36	Angola	26	0	26
37	Luksemburg	21	0	21
38	Komory	20	0	20
39	Turcja	20	0	20
40	Hongkong	17	0	17
41	Jordania	15	15	0
42	Afganistan	14	1	13
43	Egipt	14	0	14
44	Vanuatu	14	0	14
45	Węgry	12	7	5

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

46	Chiny	7	0	7
47	Iran	7	0	7
48	Algieria	6	0	6
49	Islandia	5	0	5
50	Rosja	5	0	5
51	Kazachstan	4	0	4
52	Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	3	0	3
53	Bułgaria	2	1	1
54	Gwinea Równikowa	2	0	2
55	Rumunia	2	0	2
56	Tunezja	2	2	0
57	Irak	1	0	1
58	Izrael	1	1	0
59	Słowenia	1	0	1
60	St. Vincent i Grenadyny	1	0	1

Załącznik 4. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku świadczenia pracy tymczasowej w 2010 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	64 552	32 575	31 977
2	4321	Magazynierzy i pokrewni	48 184	20 569	27 615
3	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	32 625	18 501	14 124
4	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	26 106	13 091	13 015
5	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	18 703	7 460	11 243
6	9321	Pakowacze	17 640	11 278	6 362
7	4110	Pracownicy obsługi biurowej	16 709	12 014	4 695
8	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	14 791	10 609	4 182
9	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	14 291	8 814	5 477
10	0000	Brak danych	10 877	6 642	4 235
11	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	10 638	4 837	5 801
12	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	9 817	3 630	6 187
13	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	8 399	5 123	3 276
14	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	7 717	485	7 232
15	3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	7 207	2 590	4 617
16	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	6 608	1 619	4 989
17	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	5 196	3 190	2 006
18	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	5 171	4 552	619
19	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4 637	2 549	2 088
20	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4 489	2 149	2 340
21	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	4 044	2 742	1 302
22	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	4 034	2 101	1 933
23	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	3 585	2 339	1 246
24	6113	Ogrodnicy	3 358	1 365	1 993
25	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	3 260	1 397	1 863
26	9334	Układacze towarów na półkach	2 943	1 094	1 849
27	5162	Osoby do towarzystwa	2 811	2 094	717
28	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	2 792	2 148	644
29	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2 619	1 400	1 219
30	7322	Drukarze	2 584	1 047	1 537
31	4223	Operatorzy centrali telefonicznych	2 321	1 202	1 119
32	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2 311	1 008	1 303
33	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2 046	1 970	76
34	7212	Spawacze i pokrewni	1 851	87	1 764
35	2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1 847	806	1 041
36	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	1 509	1 016	493

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

37	7115	Cieśle i stolarze budowlani	1 476	4	1 472
38	7533	Szwaczkarki, hafciarki i pokrewni	1 471	1 238	233
39	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1 452	1 051	401
40	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1 389	1 182	207
41	5131	Kelnerzy	1 343	821	522
42	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1 303	454	849
43	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1 279	650	629
44	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	1 164	519	645
45	7222	Ślusarze i pokrewni	1 103	15	1 088
46	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1 028	644	384
47	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1 020	611	409
48	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	979	554	425
49	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	977	545	432
50	5241	Modelki i modele	926	779	147
51	4323	Pracownicy do spraw transportu	900	141	759
52	4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	858	606	252
53	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	854	562	292
54	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	853	553	300
55	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	852	212	640
56	5242	Demonstratorzy wyrobów	823	687	136
57	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	804	363	441
58	7323	Introligatorzy i pokrewni	762	548	214
59	4412	Listonosze i pokrewni	759	367	392
60	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	754	3	751
61	7132	Lakiernicy	718	151	567
62	4132	Operatorzy wprowadzania danych	717	376	341
63	9613	Zamiatacze i pokrewni	687	324	363
64	7112	Murarze i pokrewni	676	0	676
65	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	675	78	597
66	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	663	0	663
67	3322	Przedstawiciele handlowi	653	355	298
68	7124	Monterzy izolacji	652	28	624
69	9612	Sortowacze odpadów	623	76	547
70	9111	Pomoce domowe i sprzątaczkarki	618	571	47
71	3313	Księgowi	605	492	113
72	4120	Sekretarki (ogólne)	583	500	83
73	9213	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	566	355	211
74	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	552	140	412
75	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	532	201	331
76	3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	522	306	216
77	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	513	415	98
78	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	512	0	512
79	7131	Malarze i pokrewni	509	22	487
80	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	495	120	375

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

81	9214	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	494	310	184
82	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	462	23	439
83	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	455	193	262
84	2413	Analitycy finansowi	444	226	218
85	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	437	0	437
86	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	425	68	357
87	4227	Ankieterzy	422	302	120
88	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	375	9	366
89	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	362	151	211
90	2282	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	356	149	207
91	9211	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	339	64	275
92	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	339	184	155
93	7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	332	70	262
94	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	316	207	109
95	8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	314	57	257
96	7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	306	0	306
97	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	303	0	303
98	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	284	1	283
99	6111	Rolnicy upraw polowych	263	63	200
100	2655	Aktorzy	257	109	148
101	5132	Barmani	254	182	72
102	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	245	0	245
103	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	244	48	196
104	3323	Zaopatrzeniowcy	242	100	142
105	2621	Archiwiści i muzealnicy	237	115	122
106	3115	Technicy mechanicy	223	59	164
107	5153	Gospodarze budynków	219	103	116
108	3332	Organizatorzy konferencji i imprez	200	200	0
109	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	200	45	155
110	9412	Pomoce kuchenne	199	183	16
111	5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	196	16	180
112	3114	Technicy elektrycy i pokrewni	193	43	150
113	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	188	30	158
114	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	184	0	184
115	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	183	0	183
116	3113	Technicy elektrycy	169	49	120
117	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	166	85	81
118	7213	Blacharze	160	0	160
119	8153	Operatorzy maszyn do szycia	158	149	9
120	5120	Kucharze	157	37	120
121	7121	Dekarze	156	10	146
122	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	156	0	156

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

123	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	154	138	16
124	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	147	119	28
125	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	143	67	76
126	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	141	17	124
127	3331	Spedytorzy i pokrewni	131	41	90
128	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	130	0	130
129	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	125	0	125
130	2521	Projektanci i administratorzy baz danych	123	55	68
131	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	120	64	56
132	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	118	18	100
133	2519	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	117	37	80
134	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	110	43	67
135	2511	Analitycy systemowi	108	47	61
136	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	108	7	101
137	7123	Tynkarze i pokrewni	106	0	106
138	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	104	103	1
139	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	98	64	34
140	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	98	0	98
141	7534	Tapicerzy i pokrewni	94	2	92
142	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	93	53	40
143	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	91	11	80
144	4225	Pracownicy biur informacji	91	55	36
145	7127	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	90	0	90
146	3352	Urzędnicy do spraw podatków	87	66	21
147	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	85	58	27
148	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	80	0	80
149	4415	Pracownicy działów kadr	79	74	5
150	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	78	73	5
151	9212	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	76	0	76
152	8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	74	37	37
153	2144	Inżynierowie mechanicy	73	8	65
154	3431	Fotografowie	70	45	25
155	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	69	26	43
156	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	67	20	47
157	3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	67	0	67
158	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	67	37	30
159	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	66	17	49
160	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	61	51	10
161	3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	60	3	57
162	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	60	0	60
163	3144	Technicy technologii żywności	55	54	1
164	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i	52	0	52

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

		produkcji wyrobów z drewna			
165	4414	Technicy archiwiści i pokrewni	51	33	18
166	7543	Brakarze wyrobów przemysłowych	48	9	39
167	3116	Technicy chemicy i pokrewni	48	45	3
168	5111	Stewardzi	47	33	14
169	8311	Maszyniści kolejowi i metra	45	0	45
170	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	45	20	25
171	7413	Monterzy linii elektrycznych	42	25	17
172	7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	42	2	40
173	3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	39	9	30
174	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	39	19	20
175	2514	Programiści aplikacji	39	4	35
176	3432	Plastyki, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	37	11	26
177	2113	Chemicy	35	27	8
178	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	35	22	13
179	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	35	2	33
180	2643	Filolodzy i tłumacze	34	26	8
181	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	34	14	20
182	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	33	10	23
183	2152	Inżynierowie elektronicy	33	0	33
184	9611	Ładowacze nieczystości	32	0	32
185	4224	Recepcjoniści hotelowi	32	19	13
186	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	31	14	17
187	2289	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	31	28	3
188	4322	Planiści produkcyjni	30	11	19
189	7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	30	8	22
190	5152	Pracownicy usług domowych	29	21	8
191	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	28	0	28
192	5311	Opiekunowie dziecięcy	28	28	0
193	3514	Technicy sieci internetowych	28	0	28
194	8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	27	20	7
195	4214	Windykatorzy i pokrewni	27	11	16
196	9122	Czyszciciele pojazdów	26	1	25
197	8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	26	0	26
198	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	26	4	22
199	9121	Praczkarki ręczne i prasowacze	24	22	2
200	3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	23	1	22
201	1324	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	22	2	20
202	8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	22	9	13
203	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	22	10	12
204	7311	Mechanicy precyzyjni	21	0	21
205	4313	Pracownicy obsługi płacowej	21	19	2
206	2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	21	3	18

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

207	3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	20	12	8
208	1211	Kierownicy do spraw finansowych	20	9	11
209	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	20	0	20
210	2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	20	3	17
211	2142	Inżynierowie budownictwa	19	6	13
212	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	19	19	0
213	5245	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	19	6	13
214	5321	Pomocniczy personel medyczny	18	18	0
215	7113	Robotnicy obróbki kamienia	17	0	17
216	3436	Muzycy i pokrewni	16	0	16
217	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	16	12	4
218	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	16	1	15
219	7117	Monterzy budownictwa wodnego	15	0	15
220	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	15	14	1
221	2631	Ekonomiści	14	14	0
222	1412	Kierownicy w gastronomii	14	4	10
223	8182	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	14	0	14
224	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	14	0	14
225	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	13	0	13
226	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	13	7	6
227	7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	12	12	0
228	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	12	1	11
229	8157	Operatorzy maszyn do prania	12	2	10
230	5142	Kosmetyczki i pokrewni	11	10	1
231	3324	Pośrednicy handlowi	11	10	1
232	2161	Architekci	10	5	5
233	2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	10	4	6
234	3112	Technicy budownictwa	10	3	7
235	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	9	0	9
236	1120	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	8	2	6
237	8321	Kierowcy motocykli	8	0	8
238	3211	Operatorzy aparatury medycznej	8	6	2
239	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	8	8	0
240	7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	8	0	8
241	2283	Fizjoterapeuci	7	5	2
242	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	7	2	5
243	6112	Sadownicy	7	0	7
244	2651	Artyści plastycy	6	2	4
245	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	6	6	0
246	8350	Marynarze i pokrewni	6	0	6
247	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy	6	6	0

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

		zajmujący się zwierzętami			
248	2272	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	6	4	2
249	2636	Specjaliści do spraw religii	6	3	3
250	2441	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	6	4	2
251	1312	Kierownicy produkcji w uprawach wodnych i rybołówstwie	5	2	3
252	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	5	4	1
253	2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	5	0	5
254	9123	Zmywacze okien	5	0	5
255	3341	Kierownicy biura	4	1	3
256	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	4	3	1
257	9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	4	3	1
258	3256	Ratownicy medyczni	4	1	3
259	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	4	3	1
260	3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	4	3	1
261	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	4	3	1
262	5246	Wydawcy posiłków	4	4	0
263	3334	Agenci do spraw rynku nieruchomości	3	0	3
264	2151	Inżynierowie elektrycy	3	0	3
265	1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	3	1	2
266	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	3	3	0
267	3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	3	0	3
268	3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	3	2	1
269	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3	3	0
270	2222	Pielęgniarki specjalistki	3	2	1
271	2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3	3	0
272	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	3	3	0
273	2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	3	0	3
274	9520	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	3	2	1
275	2522	Administratorzy systemów komputerowych	2	0	2
276	3251	Asystenci dentyści	2	2	0
277	2356	Instruktorzy technologii informatycznych	2	0	2
278	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	2	1	1
279	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	2	2	0
280	1411	Kierownicy w hotelarstwie	2	1	1
281	2341	Nauczyciele szkół podstawowych	2	2	0
282	2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2	2	0
283	9331	Prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni	2	0	2
284	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1	1	0
285	5312	Asystenci nauczycieli	1	1	0
286	2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	1	0
287	2642	Dziennikarze	1	0	1
288	2281	Farmaceuci	1	1	0
289	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1	0	1
290	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	1	0	1
291	3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1	1	0
292	2153	Inżynierowie telekomunikacji	1	0	1

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY

293	1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	1	0	1
294	1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	1	0	1
295	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1	1	0
296	3118	Kreślarze	1	0	1
297	2212	Lekarze specjaliści	1	1	0
298	3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	1	0	1
299	2634	Psycholodzy i pokrewni	1	0	1
300	2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	1	0	1
301	2432	Specjaliści do spraw public relations	1	1	0
302	2635	Specjaliści do spraw społecznych	1	1	0
303	5411	Strażacy	1	0	1
304	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	1	0	1
305	7125	Szklarze	1	0	1
306	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1	1	0
307	3213	Technicy farmaceutyczni	1	1	0
308	3143	Technicy leśnictwa	1	0	1
309	3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1	1	0

Załącznik 5. Kraje, do których w 2010 r. agencje zatrudnienia kierowały pracowników tymczasowych.

Lp.	Nazwa kraju	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1	Polska	417482	214269	203213
2	Niderlandy	5070	2161	2909
3	Francja	3652	258	3394
4	Niemcy	3560	2517	1043
5	Norwegia	1054	15	1039
6	Austria	711	126	585
7	Belgia	629	69	560
8	Ukraina	302	0	302
9	Szwecja	158	6	152
10	Dania	157	85	72
11	Grecja	110	80	30
12	Litwa	61	0	61
13	Wielka Brytania	29	14	15
14	Włochy	29	13	16
15	Afganistan	25	1	24
16	Szwajcaria	20	19	1
17	Luksemburg	16	7	9
18	Słowenia	12	0	12
19	Rumunia	10	0	10
20	Estonia	7	0	7
21	Irlandia	4	4	0
22	Bułgaria	3	0	3
23	Słowacja	1	0	1